

Warszawa,
20.10.2025 r.

„Pomoc publiczna w projektach unijnych – zasady, procedury i zgodność z przepisami”

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Agenda webinaru

Blok I: Podstawy prawne pomocy publicznej	10:15 – 11:30
- Definicja i zakres pomocy publicznej - Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną - Ramy prawne w UE i w Polsce (Traktat o Funkcjonowaniu UE, ustawy krajowe, wytyczne KE) - Przykłady sytuacji, w których występuje pomoc publiczna w projektach środowiskowych i przyrodniczych	
Przerwa	11:30 – 11:45
Blok II: Procedury i ograniczenia związane z pomocą publiczną	11:45 – 13:00
- Procedury udzielania pomocy publicznej w projektach finansowanych z UE - Limity i intensywność wsparcia (pomoc de minimis, pomoc regionalna, pomoc sektorowa) - Dokumentacja i obowiązki beneficjenta - Najczęstsze błędy i konsekwencje ich popełnienia - Studium przypadku – analiza rzeczywistych projektów	
Przerwa	13:00 – 13:15
Blok III: Zgodność projektów z przepisami o pomocy publicznej	13:15 – 14:30
- Jak zapewnić zgodność projektu z zasadami pomocy publicznej - Rola instytucji pośredniczących i kontrolnych - Audyty i kontrole – na co zwracają uwagę eksperci - Narzędzia wspierające beneficjentów w zakresie zgodności (wytyczne, interpretacje, systemy informatyczne) - Przykłady dobrych praktyk w stosowaniu zasad pomocy publicznej	
Przerwa	14:30 – 14:45
Podsumowanie i sesja Q&A	14:45 – 15:00
- Kluczowe wnioski ze szkolenia - Odpowiedzi na pytania uczestników - Zakończenie szkolenia	

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Definicja i zakres pomocy publicznej

- * przewaga regulacji „miękkich” KE (soft law)
- * duża nieostrość regulacji –elastyczność
- * duża swoboda interpretacyjna – podstawowe znaczenie ma wykładnia celowościowa
- * niemal wyłączna kompetencja KE – decydująca rola Komisji w tworzeniu regulacji (zasada „dziel i rządź”)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Definicja i zakres pomocy publicznej

- W ramach analizy występowania pomocy publicznej w projekcie można bazować na:
 - Zawiadomieniu Komisji w sprawie pojęcie pomocy państwa – w odniesieniu do spełnienia poszczególnych przesłanek pomocy publicznej;
 - Siatkach analitycznych Komisji dla wybranych sektorów (link: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/notion-aid_en);
 - Decyzjach Komisji oraz Wyrokach TSUE.
- Dokumenty te mogą ułatwić ocenę spełnienia wszystkich przesłanek pomocy publicznej w konkretnym przypadku.
- **Należy pamiętać o tym, że ocena wystąpienia pomocy publicznej zawsze będzie wymagała oceny konkretnego przypadku.**

Definicja i zakres pomocy publicznej

- Brak definicji pomocy państwa
- Art.107 TFUE – wskazanie działań o określonych cechach, które uznaje się za „niezgodne z rynkiem wewnętrznym”, a w konsekwencji zakazane
- Wykładnia: decyzje Komisji Europejskiej, orzecznictwo sądów europejskich

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Definicja i zakres pomocy publicznej

■ Art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

„Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Definicja i zakres pomocy publicznej

W oparciu o art. 107 ust. 1 Traktatu wyróżnia się następujące przesłanki pomocy publicznej:

- istnienie przedsiębiorstwa;
- możliwość przypisania danego wsparcia państwu;
- przyznanie na rzecz przedsiębiorstwa korzyści na warunkach atrakcyjniejszych niż rynkowe;
- selektywność instrumentu wsparcia;
- jego wpływ na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

■ Przedsiębiorca w prawie UE – UNDERTAKING

*przedsiębiorca – każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą

* niezależnie od formy prawnej

*niezależnie od źródeł finansowania

Niezależnie od statusu przyznanego przez prawo krajowe (w tym niezależnie, czy spełnione są wymogi formalno-prawne np. wpisy do odpowiednich rejestrów)

Decyduje sam fakt prowadzenia działalności gospodarczej!
(ECONOMIC ACTIVITY)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

■ Przedsiębiorstwo

Warunek konieczny – istnienie rynku

Kwestia tego, czy istnieje rynek dla określonych usług, może zależeć od sposobu organizacji tych usług w danym państwie członkowskim.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

■ PRZEDSIĘBIORSTWO

- Status podmiotu przyznany mu na podstawie prawa krajowego nie jest decydujący.
- O stosowaniu pomocy publicznej nie decyduje to, czy dany podmiot utworzono po to, aby przynosił zyski – znaczenie ma wyłącznie to, czy podmiot oferuje towary lub usługi na danym rynku.
- Klasyfikacja podmiotu jako przedsiębiorstwa zawsze odnosi się do konkretnej działalności – podmiot prowadzący jednocześnie działalność gospodarczą i działalność o charakterze niegospodarczym powinien być traktowany jako przedsiębiorstwo jedynie w odniesieniu do działalności gospodarczej.
- Sposób wykorzystania infrastruktury determinuje to czy dofinansowanie będzie stanowiło pomoc publiczną. W przypadku finansowania budowy nie można bowiem rozdzielać etapu budowy i etapu wykorzystywania tej infrastruktury.

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

Nie jest działalnością gospodarczą:

- Wykonywanie prerogatyw władzy państwowej tj. działania wojska, policji, służb bezpieczeństwa, służby więziennej, bezpieczeństwo i kontrola żeglugi powietrznej i morskiej, nadzór nad zanieczyszczeniami, zbieranie danych dla celów statystyki publicznej (pod warunkiem jeżeli nałożony jest na przedsiębiorców obowiązek udostępniania)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Należy uznać, że dany podmiot działa, sprawując władzę publiczną, jeżeli przedmiotowa działalność stanowi część zasadniczych funkcji państwa lub jest ona powiązana z tymi funkcjami przez swój charakter, swoje cele i zasady, którym podlega.
- Nie należy automatycznie utożsamiać zadań publicznych nałożonych na organy publiczne ze sprawowaniem władzy publicznej (np. art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym określa szereg zadań, które stanowią zadania własne gminy, ale nie oznacza, iż każde z tych zadań ma charakter niegospodarczy, gdyż część z nich polegać będzie na oferowaniu towarów lub usług, na rynku).

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Działalnością gospodarczą jest (co do zasady):
 - Działalność spółdzielni mieszkaniowych
 - Działalność TBSów
 - Działalność w zakresie gospodarowania odpadami
 - Działalność Ośrodków Szkolenia Zawodowego OHP

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Działalnością gospodarczą nie jest (co do zasady):
 - Działalność wspólnot mieszkaniowych
 - Działalność spółek wodnych w zakresie wykonywania, utrzymania i eksploatacji urządzeń ochrony przeciwpowodziowej, melioracji, wykorzystania wody do celów przeciwpożarowych, utrzymania wód
 - Działalność OHP w zakresie refundacji wynagrodzeń oraz dofinansowania kosztów szkolenia pracowników młodocianych

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

■ Za przedsiębiorcę mogą zostać uznane:

- Organizacje pożytku publicznego (w tym w ramach odpłatnej i nieodpłatnej działalności statutowej)
- Stowarzyszenia
- Fundacje
- Instytucje kultury
- Kluby sportowe
- NGO'sy
- Parki
- Lasy państwowe
- Jednostki administracji państwowej (np. JST).

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

Za działalność gospodarczą można uznać np.:

- Pozyskiwanie i sprzedaż drewna
- pozyskiwanie żywicy, choinek, zwierzyny i ich sprzedaż
- Działalność edukacyjna w obiektach wystawienniczo-edukacyjnych
- Działalność w zakresie udostępniania np. parków, lasów
- Tworzenie materiałów przyrodniczych wprowadzonych do sprzedaży
- ścieżki turystyczne

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Istotne jest rozróżnienie pomiędzy rolą organizatora, a rolą podmiotu świadczącego dany rodzaj usług w ramach zadań publicznych.
- Z orzecznictwa sądów unijnych wynika, że należy rozróżnić poszczególne poziomy analizy podmiotowej przesłanki istnienia przedsiębiorstwa.
- W sytuacji, gdy gmina otrzymuje środki od innego podmiotu publicznego w zakresie w jakim działa, sprawując władzę publiczną (np. jako organizator transportu publicznego lub systemu zarządzania odpadami), nie jest ona traktowana jako przedsiębiorca, co nie znaczy, że do takich wniosków nie można dojść na tzw. drugim poziomie, (a zatem w odniesieniu do operatora transportu lub gospodarki odpadami).

Ocena wsparcia każdorazowo powinna rozpoczynać się od weryfikacji, czy wsparcie to w danym przypadku udzielone będzie przedsiębiorstwu (czy beneficjent wykorzystywał je będzie w związku z działalnością polegającą na oferowaniu towarów lub usług na rynku).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

**Działalność gospodarcza w przypadku infrastruktury
podwójnego wykorzystania**

pkt 207 Zawiadomienia KE

„w przypadkach infrastruktury podwójnego wykorzystania, jeżeli jest ona prawie wyłącznie wykorzystywana do celów działalności niegospodarczej, Komisja uważa, że finansowanie takiej infrastruktury może w całości wykraczać poza zakres zasad pomocy publicznej, pod warunkiem, że użytkowanie do celów działalności gospodarczej ma charakter czysto pomocniczy”

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Działalność pomocnicza - działalność bezpośrednio powiązana z eksploatacją infrastruktury, konieczna do eksploatacji infrastruktury lub nieodłącznie związana z podstawowym wykorzystaniem o charakterze niegospodarczym.
- WARUNEK: działalność gospodarcza pochłania takie same nakłady jak podstawowa działalność o charakterze niegospodarczym, takie jak materiały, sprzęt, siła robocza lub aktywa trwałe.
- OGRANICZONY ZAKRES w odniesieniu do wydajności infrastruktury: wydajność przydzielana co roku na taką działalność nie przekracza 20% całkowitej rocznej wydajności infrastruktury

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Mechanizm dotyczy wyłącznie infrastruktury podwójnego wykorzystania – jego zastosowanie jest możliwe, tylko i wyłącznie gdy jedna i ta sama infrastruktura wykorzystywana jest do różnych celów (gospodarczego i niegospodarczego).
- Niedopuszczalne jest sztuczne łączenie w ramach danego projektu kilku odrębnych obiektów, tylko po to, aby nie przekroczyć progu dla różnych obiektów. Innymi słowy poziom wykorzystania gospodarczego należy zawsze odnosić do danej infrastruktury (danego obiektu).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Jeżeli działalność gospodarcza związana jest prowadzeniem działalności pomocniczej należy wskazać jaki dokładnie rodzaj działalności będzie prowadzony wraz z potwierdzeniem spełnienia warunków pkt. 207 Zawiadomienia Komisji.
- W przypadku działalności pomocniczej należy wskazać jakie zasoby będą wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej (np. czas, powierzchnia – **nie mogą to być przychody lub koszty**) oraz wskazać metodykę potwierdzającą, że nie więcej niż 20% rocznych zasobów będzie wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej
- Konieczne jest potwierdzenie, że przez okres ekonomicznej użyteczności infrastruktury prowadzony będzie monitoring roczny wykorzystania infrastruktury w celu potwierdzenia, że prowadzona działalność spełnia definicję działalności pomocniczej.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

■ POCHODZENIE OD PAŃSTWA

przypisywalność (możliwość uznania, że państwo było zaangażowane w przyjęcie danego środka)

+

Zasoby państwowe (środki pozostają pod kontrolą państwa)

+

Transfer (przy użyciu np. dotacje, dokapitalizowanie, pożyczki, kredyty, ulgi w opłatach, gwarancje, poręczenia, sprzedaż majątku/świadczenie usługi poniżej wartości rynkowej – rezygnacja z przychodów)

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

SELEKTYWNOŚĆ

Dostępny dla ograniczonego kręgu przedsiębiorców np. z danego sektora, danego regionu, danej kategorii.

Selektywność:

- przedmiotowa (formalna i faktyczna)
- geograficzna

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

KORZYŚĆ EKONOMICZNA

- * W rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE oznacza każdą korzyść gospodarczą, której dane przedsiębiorstwo nie mogłoby uzyskać w normalnych warunkach rynkowych, tj. bez interwencji państwa.
- * Występuje zawsze, ilekroć sytuacja finansowa przedsiębiorstwa ulega poprawie w wyniku interwencji państwa.
- * Co do zasady należy uznać, iż przesłanka dotycząca korzyści będzie spełniona na tzw. pierwszym poziomie, gdyż wnioskodawca otrzymuje wsparcie w formie dotacji (tzw. pomoc bezpośrednia)
- * W pewnych przypadkach możliwe jest wykazanie, że korzyść, którą otrzymał bezpośredni beneficjent, transferowana jest w całości na rzecz innych podmiotów (tzw. pomoc pośrednia).

Każdy przypadek należy oceniać indywidualnie.

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Pośrednia pomoc publiczna (tzw. pomoc publiczna na drugim poziomie), jest uzależniona od warunków udostępnienia produktów projektu (np. taboru, infrastruktury) podmiotom trzecim (tzw. operatorom infrastruktury).
- W szczególności należy zwrócić uwagę na warunki dzierżawy produktów projektu oraz na sposób wyłonienia dzierżawcy (tzw. operatora infrastruktury).
- Jeśli podmiot trzeci (tzw. operator infrastruktury) zostałby wyłoniony w wyniku otwartej, przejrzystej i niedyskryminującej procedury przetargowej, to można będzie uznać, że dzierżawa ma charakter rynkowy i pomoc pośrednia nie występuje.
- W świetle ograniczeń wynikających z definicji beneficjenta (art. 2 pkt 9 rozporządzenia 2021/1060) w perspektywie finansowej 2021-2027 zasadniczo nie ma możliwości udzielania pomocy publicznej na tzw. drugim poziomie, tj. przez beneficjenta – stronę umowy o dofinansowanie kolejnym podmiotom.

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

Nie stanowi korzyści gospodarczej wsparcie udzielane na warunkach rynkowych, spełniające:

- test prywatnego inwestora,
- test prywatnego wierzyciela,
- test prywatnego sprzedawcy,
- zasadę pari passu.

W przypadku usług w ogólnym interesie gospodarczym – łączne spełnienie czterech przesłanek określonych w tzw. sprawie Altmark.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

ZAKŁÓCENIE KONKURENCJI ORAZ WPŁYW NA
WYMIANĘ HANDLOWĄ

Zniekształcenie konkurencji

realne

(zniekształca)

potencjalne

(może zniekształcać)

Konkurencja

realna

(rzeczywiście istnieje)

potencjalna

(nie istnieje ale może powstać

– rynek zliberalizowany)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Zasadniczo uznaje się istnienie zakłócenia konkurencji w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, jeżeli państwo przyznaje korzyść finansową przedsiębiorstwu w sektorze zliberalizowanym, gdzie istnieje lub mogłaby istnieć konkurencja.
- Wsparcie publiczne może zakłócać konkurencję, nawet jeżeli nie pomaga ono przedsiębiorstwu będącemu beneficjentem w ekspansji i zdobyciu udziału w rynku: wystarczy, że pomoc pozwala utrzymać silniejszą pozycję konkurencyjną niż pozycja, którą przedsiębiorstwo miałoby w przypadku braku pomocy.
- W tym kontekście, aby można było uznać pomoc za zakłócającą konkurencję, zwykle wystarczy, że pomoc przynosi beneficjentowi korzyść polegającą na uwolnieniu go od kosztów, które w przeciwnym razie musiałby ponieść w ramach swojej bieżącej działalności gospodarczej.

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

Domniemanie

Jeśli środek:

- wzmacnia pozycję przedsiębiorcy
- przedsiębiorca prowadzi działalność na zliberalizowanym rynku
- rynek jest otwarty na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi

może zniekształcać konkurencję i wpływa na handel

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- W Zawiadomieniu Komisja wskazała, że możliwość zakłócenia konkurencji wyklucza się w przypadku wystąpienia łącznie czterech następujących przesłanek:
 - usługa jest objęta monopolem prawnym (ustanowionym zgodnie z prawem unijnym);
 - monopol prawny nie tylko wyklucza konkurencję na rynku, ale również konkurencję o rynek, wykluczając wszelką możliwą konkurencję o to, aby stać się wyłącznym dostawcą danej usługi;
 - usługa nie konkuruje z innymi usługami;
 - jeżeli usługodawca prowadzi działalność na innym rynku (geograficznym lub produktowym), który jest otwarty na konkurencję, trzeba wykluczyć subsydiowanie skróśne.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Komisja zwraca uwagę, że pewne rodzaje infrastruktury nie podlegają bezpośredniej konkurencji ze strony innej infrastruktury.
- Sytuacja taka jest prawdopodobna zwłaszcza w przypadku kompleksowych infrastruktury sieciowych, które stanowią naturalne monopole.
- Wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi lub zakłócenie konkurencji są zazwyczaj wykluczone w przypadkach, w których jednocześnie spełnione są następujące przesłanki:
 - infrastruktura na ogół nie podlega bezpośredniej konkurencji (w szczególności infrastruktura objęta monopolem naturalnym);
 - finansowanie prywatne jest nieznaczące w danym sektorze i w państwie członkowskim;
 - infrastruktura nie jest zaprojektowana, aby selektywnie sprzyjać jednemu przedsiębiorstwu lub sektorowi, ale przynosi korzyści całemu społeczeństwu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

Przesłanka wpływu na handel jest spełniona jeżeli:

- Przedsiębiorca prowadzi działalność na rynku otwartym na wymianę pomiędzy Państwami Członkowskimi
- środek wzmacnia pozycję przedsiębiorcy w porównaniu z innymi przedsiębiorcami będącymi konkurentami w handlu wewnątrzwspólnotowym

Wpływu na handel nie wyklucza:

- ✓ Mała wartość pomocy (wyjątek pomoc de minimis)
- ✓ Mała wielkość przedsiębiorcy
- ✓ Mały udział przedsiębiorcy w rynku wspólnotowym
- ✓ Niewykonywanie przez przedsiębiorcę eksportu do innych państw członkowskich
- ✓ Eksportowanie przez przedsiębiorcę wszystkich produktów poza UE

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Odnosząc się bezpośrednio do analizy wpływu na wymianę handlową można uznać, że pomoc publiczna może potencjalnie wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi, nawet jeżeli beneficjent nie uczestniczy bezpośrednio w handlu transgranicznym.
- Dotacja publiczna przyznana przedsiębiorstwu, które świadczy jedynie usługi lokalne lub regionalne, a nie świadczy żadnych usług poza państwem pochodzenia, może zatem wywierać wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jeżeli przedsiębiorstwa z innych państw członkowskich mogłyby świadczyć takie usługi (także w ramach swobody przedsiębiorczości).
- W praktyce decyzyjnej Komisji (od roku 2015 r., kiedy wydano serię decyzji, uznających wsparcie publiczne za niewywierające wpływu na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi), wykształciła się doktryna dotycząca środków o czysto lokalnej skali oddziaływania.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Spektrum przypadków, w których Komisja uznawała, iż brak jest wpływu na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, jest nad szeroki.
- Nie należy jednak powyższego interpretować w ten sposób, że w każdym przypadku dot. tego samego rodzaju infrastruktury czy działalności, jak wyżej wymienione, środki takie nie mają wpływu na wymianę handlową.
- Komisja podkreśla bowiem, iż doszła do określonych konkluzji „w świetle określonych okoliczności sprawy”.
- Zatem, starając się wykazać, iż infrastruktura ma jedynie czysto lokalny wymiar, należy przeprowadzić analizę opartą na konkretnych danych i informacjach dotyczących danego przypadku.

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Adekwatne będzie przeprowadzenie analizy popytu jak i podaży.
- W pierwszym przypadku należy odnieść się do tego, czy z infrastruktury będą korzystali przede wszystkim użytkownicy lokalni, regionalni, krajowi, czy też może zagraniczni.
- W odniesieniu do analizy podaży istotne jest, po określeniu zasięgu oddziaływania wspieranej infrastruktury w oparciu o krąg podmiotowy jej użytkowników, ustalenie, czy na tak wyznaczonym obszarze geograficznym funkcjonują już inne podmioty, w tym w szczególności z udziałem kapitału zagranicznego (ewentualnie czy prawdopodobne jest, aby takie podmioty planowały oferować swoje usługi na odnośnym rynku geograficznym).
- Analiza powinna być poparta danymi liczbowymi.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

Cechy przypadków, w stosunku do których KE uznała, że działalność ma charakter lokalny i w związku z tym pomoc nie ma wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi:

- ☐ Pomoc nie prowadzi do przyciągania popytu ani inwestycji do danego regionu i nie stwarza przeszkód dla zakładania przedsiębiorstw przez podmioty z innych państw członkowskich
- ☐ Towary wytwarzane przez beneficjenta i świadczone przez niego usługi mają charakter lokalny lub budzą zainteresowanie tylko na określonym obszarze geograficznym
- ☐ Wpływ na rynki i konsumentów z sąsiednich państw członkowskich jest co najmniej marginalny

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

Infrastruktura lokalna

Mała siła przyciągania turystów może dotyczyć:

- obiektów sportowych i rekreacyjnych, które służą głównie społeczności lokalnej (N 258/2000 Leisure Pool Dorsten)
- wydarzeń kulturalnych i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (N 630/2003– Lokalne muzea)
- Sardynia, SA.34891 (2012/N)– Polska– Wsparcie państwa na rzecz Związku Gmin Fortecznych Twierdzy Przemyśl)
- szpitali oraz innych obiektów opieki zdrowotnej świadczących usługi medyczne w zwykłym zakresie z myślą o lokalnej ludności (SA.38035– Niemcy– Domniemana pomoc państwa na rzecz specjalistycznej kliniki rehabilitacyjnej ze specjalnością w ortopedii i chirurgii urazowej)
- mediów informacyjnych lub produktów kultury, które ze względów językowych i geograficznych docierają tylko do odbiorców lokalnych (N 257/2007– Dotacje na produkcje teatralne w kraju Basków)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria uznania wsparcia za pomoc publiczną

- Centrum konferencyjnego (N 486/2002 Szwecja– sala kongresowa w Visby)
- platformy do wymiany informacji i nawiązywania kontaktów, która ma bezpośrednio pomóc w rozwiązywaniu problemów bezrobocia i konfliktów społecznych na określonym, bardzo małym obszarze lokalnym (SA.33149– Niemcy– Domniemana niezgodna z prawem pomoc państwa na rzecz Städtische Projekt „Wirtschaftsbür Gaarden”– Kilonia)
- Małych portów lotniczych lub portów (SA.38441– Zjednoczone Królestwo– połączenia lotnicze z wyspami Scilly)
- finansowania pewnych kolejek linowych (a szczególnie wyciągów narciarskich) (N 376/01– program pomocy dotyczący kolei linowych)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Ramy prawne w UE i w Polsce

Prawo UE

- ✓ Traktat o Unii Europejskiej – art. 3 (ustanowienie rynku wewnętrznego)
- ✓ Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – art. 3, 4, 14, 42, 93, 106, 107-109, 346
- ✓ Soft law – wytyczne, komunikaty, zasady ramowe przygotowane na podstawie praktyki decyzyjnej Komisji
- ✓ ORZECZNICTWO: orzeczenia ETS, akty Komisji Europejskiej

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Ramy prawne w UE i w Polsce

Prawo krajowe

- ✓ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
- ✓ proceduralne – ustawa z dnia 30 kwietnia 2004r. O postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej
- ✓ programy pomocowe

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Ramy prawne w UE i w Polsce

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, zmienione przez Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/1315 z dnia 23 czerwca 2023 r.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Ramy prawne w UE i w Polsce

Usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym:

- Decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym,
- Rozporządzeniu (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70.

Zasady stosowania pomocy de minimis reguluje Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2832 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym.

Ramy prawne w UE i w Polsce

- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 oraz szereg aktów wykonawczych opartych o pomoc de minimis lub GBER, np.:
 - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;
 - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;
 - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Ramy prawne w UE i w Polsce

- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 16 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Ramy prawne w UE i w Polsce

- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027.

Ramy prawne w UE i w Polsce

- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na ochronę środowiska, w tym obniżenie emisyjności, w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę ładowania lub tankowania, zakup pojazdów ekologicznie czystych lub bezemisyjnych oraz na doposażenie pojazdów w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027.
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027.

Przykłady sytuacji, w których występuje pomoc publiczna w projektach środowiskowych i przyrodniczych

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, działania z zakresu ochrony środowiska naturalnego oraz nadzoru nad zanieczyszczeniami należą do prerogatyw władzy publicznej, a zatem ich wykonywanie nie będzie stanowiło działalności gospodarczej. Działania polegające na ochronie różnorodności gatunkowej, ochronie siedlisk, ochronie wód itp. Nie będą klasyfikowane jako działalność gospodarcza, a ich publiczne finansowanie – jako pomoc publiczna. Podobnie należy zakwalifikować projekty mające na celu ochronę przed katastrofami naturalnymi i przyrodniczymi.

Ale...

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Przykłady sytuacji, w których występuje pomoc publiczna w projektach środowiskowych i przyrodniczych

- Gospodarka odpadami
- Spalarnie śmieci
- Efektywność energetyczna
- Pojazdy niskoemisyjne
- Remediacja i rekultywacja
- Układy wysokosprawnej kogeneracji
- Energia ze źródeł odnawialnych
- Infrastruktura podwójnego wykorzystania

Agenda webinaru

Blok II: Procedury i ograniczenia związane z pomocą publiczną

- Procedury udzielania pomocy publicznej w projektach finansowanych z UE
- Limity i intensywność wsparcia (pomoc de minimis, pomoc regionalna, pomoc sektorowa)
- Dokumentacja i obowiązki beneficjenta
- Najczęstsze błędy i konsekwencje ich popełnienia
- Studium przypadku – analiza rzeczywistych projektów

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Procedury udzielania pomocy publicznej w projektach finansowanych z UE

- ✓ Dopuszczalność pomocy – zgoda KE
- notyfikacja indywidualna w drodze decyzji Komisji Europejskiej
- wyłączenia blokowe w ramach GBER
- pomoc de minimis
- rekompensata z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Procedury udzielania pomocy publicznej w projektach finansowanych z UE

Pomoc publiczna:

- Art. 37.5. Obowiązek przedłożenia przez wnioskodawcę formularza informacji dla pomocy publicznej wraz ze sprawozdaniami finansowymi za 3 ostatnie lata obrotowe, gdy są sporządzane zgodnie z UoR
- Art. 38.1. Poinformowanie beneficjenta o udzieleniu pomocy publicznej oraz nr referencyjnym programu pomocowego
- Art. 32.1. Wysłanie do Prezesa UOKiK sprawozdania z udzielonej pomocy publicznej

Procedury udzielania pomocy publicznej w projektach finansowanych z UE

Pomoc de minimis:

- Art. 37.1.1. Obowiązek przedłożenia przez wnioskodawcę oświadczenia o uzyskanej pomocy de minimis
- Art. 37.1.2. Obowiązek przedłożenia przez wnioskodawcę formularza informacji dla pomocy de minimis
- Art. 5.3. Wydanie beneficjentowi zaświadczenia o pomocy de minimis
- Art. 32.1. Wysłanie do Prezesa UOKiK sprawozdania z udzielonej pomocy de minimis

Dokumentacja i obowiązki beneficjenta

Do wniosku o udzielenie pomocy de minimis przedsiębiorca załącza:

- kopie zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie otrzymał w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia 2023/2831, albo oświadczenia o wielkości pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;
- informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. poz. 311, z 2013 r. poz. 276 oraz z 2014 r. poz. 1543), na formularzu informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis, stanowiącym załącznik nr 1 do tego rozporządzenia.
- Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis (załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 października 2014 r. (poz. 1543 ze zm.)
- Zaświadczenie o pomocy de minimis (załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 października 2014 r. (poz. 1550 ze zm.)

Dokumentacja i obowiązki beneficjenta

Do wniosku o udzielenie pomocy publicznej przedsiębiorca załącza informacje, o których mowa w art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. poz. 312 i 1704, z 2016 r. poz. 238 oraz z 2020 r. poz. 1338), na formularzu informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, stanowiącym załącznik nr 1 do tego rozporządzenia.

- Formularz informacji przedstawianych przez wnioskodawcę (załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. (poz. 312 ze zm.)

Dokumentacja i obowiązki beneficjenta

Wezwanie do uzupełnienia dokumentów

Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej:

- art. 39.1. Beneficjent pomocy oraz podmiot ubiegający się o pomoc jest zobowiązany do przekazywania informacji o dotyczącej ich pomocy publicznej Prezesowi Urzędu, a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie – ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, lub podmiotowi udzielającemu pomocy – na ich żądanie, w zakresie i terminach określonych w żądaniu.
- art. 39.2. Termin określony w żądaniu, o którym mowa w ust. 1, nie może być krótszy niż 14 dni, chyba że o informacje dotyczące udzielonej pomocy występuje Komisja.

Dokumentacja i obowiązki beneficjenta

Sprawozdanie z udzielonej pomocy publicznej

Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej:

art. 32.1. Podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do sporządzania i przedstawiania Prezesowi Urzędu sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej innej niż pomoc publiczna w rolnictwie lub rybołówstwie albo informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym. Sprawozdania zawierają w szczególności informacje o beneficjentach pomocy oraz o rodzajach, formach, wielkości i przeznaczeniu udzielonej pomocy.

Sprawozdania z pomocy de minimis wysyła się za pośrednictwem aplikacji SHRiMP (shrimp.uokik.gov.pl) do UOKiK.

Limity i intensywność wsparcia (pomoc de minimis, pomoc regionalna, pomoc sektorowa)

POMOC DE MINIMIS

Podstawa prawna

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2832 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym

Limity i intensywność wsparcia (pomoc de minimis, pomoc regionalna, pomoc sektorowa)

POMOC DE MINIMIS – przeznaczenie pomocy

1. Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis:

- zakres: wszystkie rodzaje działalności gospodarczej, w tym przetwarzanie produktów rolnych oraz rybołówstwa i akwakultury oraz wprowadzania ich do obrotu,
- do 300.000 EUR w okresie trzech lat niezależnie od przedmiotu działalności.

2. Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2832 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym:

- zakres: pomoc przyznawana przedsiębiorstwom zobowiązanym do realizacji usług w ogólnym interesie gospodarczym,
- do 750.000 EUR w okresie trzech lat niezależnie od przedmiotu działalności.

Limity i intensywność wsparcia (pomoc de minimis, pomoc regionalna, pomoc sektorowa)

POMOC DE MINIMIS – wykluczenia

1. W obszarze rolnictwa: wytwarzanie płodów ziemi i produktów pochodzących z chowu zwierząt, wymienionych w załączniku I do Traktatu, bez poddawania ich jakimkolwiek dalszym czynnościom zmieniającym właściwości tych produktów, w tym:
 - czynności niezbędne do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży,
 - pierwsza sprzedaż przez producenta surowców na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem.
2. W obszarze rybołówstwa i akwakultury: wszelkie czynności związane z połowami, hodowlą lub uprawą organizmów wodnych, w tym:
 - czynności wykonywane w gospodarstwie lub na pokładzie, niezbędne, aby przygotować zwierzę lub roślinę do pierwszej sprzedaży, w tym cięcie, filetowanie lub zamrażanie,
 - pierwsza sprzedaż odsprzedawcom lub przetwórcom.

Limity i intensywność wsparcia (pomoc de minimis, pomoc regionalna, pomoc sektorowa)

POMOC DE MINIMIS

PUŁAP: całkowita kwota pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 300.000 EUR w okresie trzech lat.

Brak ograniczenia wysokości pułapu pomocy de minimis do działalności w zakresie drogowego transportu towarów.

Pułap pomocy de minimis nie jest uzależniony od sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa.

Pułap pomocy de minimis nie jest uzależniony od wielkości przedsiębiorstwa oraz regionu w którym przedsiębiorstwo prowadzi działalność gospodarczą.

**Limity i intensywność wsparcia
(pomoc de minimis, pomoc
regionalna, pomoc sektorowa)**

POMOC DE MINIMIS – obliczanie okresu referencyjnego

Dzień udzielenia pomocy: 20 stycznia 2025 r.

Okres: trzy poprzedzające lata tj. uwzględnieniu podlega pomoc de minimis i pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie udzielona przedsiębiorstwu w okresie:

20 stycznia 2022 r. do 20 stycznia 2025 r. włącznie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Limity i intensywność wsparcia (pomoc de minimis, pomoc regionalna, pomoc sektorowa)

POMOC DE MINIMIS – pojęcie jednego przedsiębiorstwa

Jedno przedsiębiorstwo obejmuje wszystkie jednostki gospodarcze, które pozostają w co najmniej jednym z następujących stosunków:

- a) jedna jednostka gospodarcza posiada w drugiej jednostce gospodarczej większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników;
- b) jedna jednostka gospodarcza ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innej jednostki gospodarczej;
- c) jedna jednostka gospodarcza ma prawo wywierać dominujący wpływ na inną jednostkę gospodarczą zgodnie z umową zawartą z tą jednostką lub postanowieniami w jej akcie założycielskim lub umowie spółki;
- d) jedna jednostka gospodarcza, która jest akcjonariuszem lub wspólnikiem w innej jednostce gospodarczej, samodzielnie kontroluje, zgodnie z porozumieniem z innymi akcjonariuszami lub wspólnikami tej jednostki, większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników tej jednostki

Jednostki gospodarcze pozostające w jakimkolwiek ze stosunków, o których mowa w lit. a)–d), poprzez co najmniej jedną inną jednostkę gospodarczą również są uznawane za jedno przedsiębiorstwo.

Limity i intensywność wsparcia (pomoc de minimis, pomoc regionalna, pomoc sektorowa)

POMOC DE MINIMIS – pojęcie jednego przedsiębiorstwa

Przedsiębiorstwa, których nie łączą żadne stosunki, z wyjątkiem faktu, że każde z nich jest bezpośrednio powiązane z tym samym organem publicznym lub tymi samymi organami publicznymi, nie powinny być jednak traktowane jako powiązane ze sobą.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 24 września 2020 r. w sprawie C-516/19 NMI Technologietransfer GmbH: pojęcie należy rozumieć jako odnoszące się do państwa, jednostek samorządu terytorialnego, jak też podmiotów, które:

- 1) zostały utworzone w szczególnym celu zaspokajania potrzeb leżących w interesie ogólnym,
- 2) mają osobowość prawną,
- 3) są w przeważającej części finansowane bądź kontrolowane, bezpośrednio lub pośrednio, przez państwo, przez jednostki samorządu terytorialnego lub przez inne organy publiczne.

Limity i intensywność wsparcia (pomoc de minimis, pomoc regionalna, pomoc sektorowa)

POMOC DE MINIMIS

KUMULACJA: Pomoc de minimis kumuluje się:

- * z inną pomocą de minimis w odniesieniu do górnego pułapu,
- * z pomocą publiczną w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Limity i intensywność wsparcia (pomoc de minimis, pomoc regionalna, pomoc sektorowa)

POMOC DE MINIMIS - kumulacja

- Pomoc de minimis można łączyć z pomocą państwa w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych lub z pomocą państwa na ten sam środek finansowania ryzyka, jeżeli takie połączenie nie będzie skutkowało przekroczeniem odpowiedniego maksymalnego poziomu intensywności pomocy lub kwoty pomocy, ustalonych pod kątem specyficznych uwarunkowań każdego przypadku w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych lub w decyzji przyjętej przez Komisję.
- Pomoc de minimis, której nie przyznano w odniesieniu do konkretnych kosztów kwalifikowalnych lub której nie można przypisać do takich kosztów, można łączyć z inną pomocą państwa przyznaną na mocy rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych lub na mocy decyzji przyjętej przez Komisję.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 – zasady ogólne

OBSZARY WYKLUCZONE

Pomoc publiczna nie może zostać przyznana w sektorze rybołówstwa, z wyjątkiem: pomocy na szkolenia, pomocy na dostęp do finansowania dla MŚP, pomocy na wspieranie innowacyjności dla MŚP, pomocy na B+R.

Pomoc publiczna nie może zostać przyznana w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, z wyjątkiem pomocy na doradztwo dla MŚP, pomocy na wspieranie innowacyjności dla MŚP, pomocy na finansowanie ryzyka, pomocy na B+R, pomocy na ochronę środowiska.

W przypadku pomocy regionalnej obowiązują dodatkowe ograniczenia.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 – zasady ogólne

- Pomoc nie może zostać przyznana przedsiębiorstwu na którym ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc przyznaną przez to samo państwo członkowskie za niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym.
- Pomoc nie może zostać przyznana przedsiębiorstwu znajdującemu się w trudnej sytuacji – szerzej na ten temat w części poświęconej pojęciu trudnej sytuacji.
- Przyznanie pomocy nie może być uzależnione od m.in.:
 - posiadania przez beneficjenta siedziby w danym państwie członkowskim lub prowadzeniem przez niego działalności w przeważającej mierze w danym państwie członkowskim (dozwolony jest obowiązek posiadania zakładu lub oddziału w danym państwie na moment przyznania pomocy),
 - ograniczenia możliwości wykorzystania wyników działalności B+R w innych państwach członkowskich.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 – KUMULACJA

Art. 8 ust. 3 lit a) GBER

Z inną pomocą publiczną, pod warunkiem że środki te dotyczą różnych, możliwych do wyodrębnienia kosztów kwalifikowalnych.

Art. 8 ust. 3 lit b) GBER

Z inną pomocą publiczną, w odniesieniu do tych samych – pokrywających się częściowo lub w całości – kosztów kwalifikowalnych, gdy kumulacja nie powoduje przekroczenia najwyższego poziomu intensywności pomocy lub kwoty pomocy

Art. 8 ust. 5 GBER

Z pomocą de minimis w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, jeżeli skutkiem takiej kumulacji nie będzie przekroczenie maksymalnych poziomów intensywności danego przeznaczenia pomocy publicznej.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 – EFEKT ZACHĘTY

- ☐ Pomoc wywołuje efekt zachęty, jeżeli beneficjent złożył do danego państwa członkowskiego pisemny wniosek o przyznanie pomocy przed rozpoczęciem prac nad projektem lub rozpoczęciem działalności.
- ☐ Wniosek o przyznanie pomocy musi zawierać co najmniej następujące informacje:
 - nazwę przedsiębiorstwa i informację o jego wielkości;
 - opis projektu, w tym daty jego rozpoczęcia i zakończenia;
 - lokalizację projektu;
 - wykaz kosztów projektu;
 - rodzaj pomocy oraz kwota finansowania publicznego.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 – EFEKT ZACHĘTY – rozpoczęcie prac

- ✓ rozpoczęcie fizycznych robót budowlanych lub
- ✓ (pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zakupu urządzeń, lub
- ✓ inne zobowiązania, które czynią projekt nieodwracalnym.

Zakup gruntów i prace przygotowawcze, takie jak uzyskanie zezwoleń czy studia wykonalności, nie są traktowane jako rozpoczęcie prac.

Przy zawarciu umowy – przesądzenie czy jest to pierwsze wiążące zobowiązanie niekoniecznie zależy od formalnej klasyfikacji umowy, ale od warunków w niej zawartych.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 – EFEKT ZACHĘTY – rozpoczęcie prac

Rozpoczęcie fizycznych robót budowlanych odnosi się do momentu, w którym na terenie przyszłej inwestycji rozpoczynają się prace konstrukcyjne lub budowlane. To wszelkie działania, które wiążą się z trwałą zmianą stanu miejsca budowy, np. wykopy pod fundamenty, wznoszenie ścian, układanie instalacji. Jest to moment, od którego projekt inwestycyjny zaczyna nabierać fizycznej formy i staje się widoczny na placu budowy.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 – EFEKT ZACHĘTY – rozpoczęcie prac

Pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zakupu urządzeń oznacza moment, w którym przedsiębiorstwo podpisuje umowę lub inny dokument prawny, który formalnie zobowiązuje je do zakupu określonych urządzeń lub maszyn. Od tego momentu przedsiębiorstwo jest prawnie zobligowane do realizacji transakcji, co sprawia, że decyzja o inwestycji staje się nieodwracalna.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 – EFEKT ZACHĘTY – rozpoczęcie prac

Inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, odnosi się do decyzji lub działań podejmowanych przez przedsiębiorstwo, które zobowiązują je w sposób, uniemożliwiający odstąpienie od realizacji projektu.

Takie zobowiązanie może przybrać różne formy, które nie są bezpośrednio związane z rozpoczęciem prac budowlanych czy zakupem urządzeń, ale mają równie wiążący charakter dla realizacji projektu, np. zatrudnienie części pracowników przed złożeniem wniosku.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 -MAPA POMOCY

50% – lubelskie, podkarpackie, podlaskie,
warmińsko-mazurskie, świętokrzyskie oraz
podregion siedlecki;

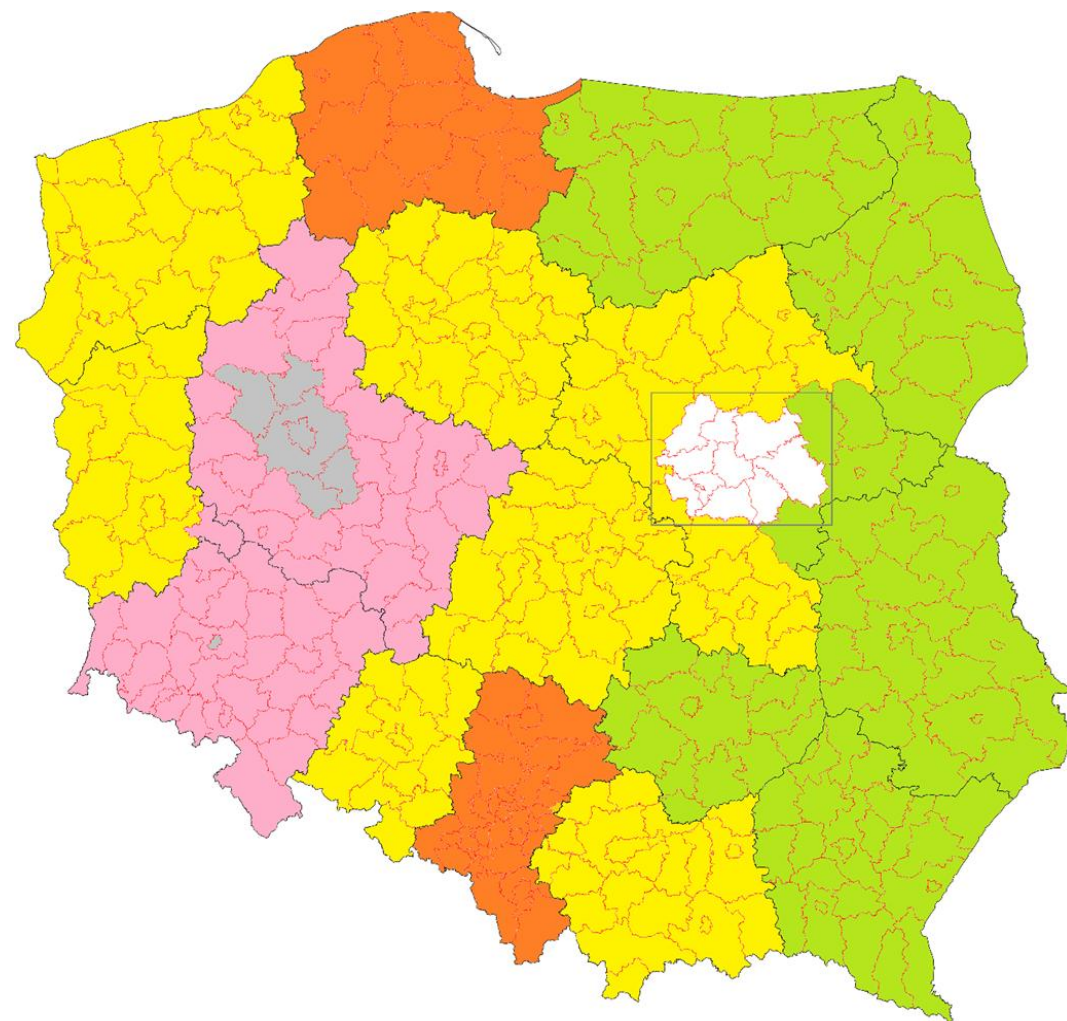
40% – kujawsko-pomorskie, lubuskie, łódzkie,
małopolskie, opolskie, zachodniopomorskie oraz
region mazowiecki regionalny bez podregionu
siedleckiego);

30% – pomorskie, śląskie;

25% – dolnośląskie, wielkopolskie;

20% – miasto Poznań i Wrocław oraz podregion
poznański od 01.01.2022 r. do 31.12.2024 r.;

15% – miasto Poznań i Wrocław oraz podregion
poznański od 01.01.2025 r. do 31.12.2027 r

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 –MAPA POMOCY REGIONALNEJ

- Obszary określone w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu: pomoc regionalna może być przyznana na inwestycję początkową niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa beneficjenta.
- Obszary określone w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu: pomoc regionalna może być przyznana:
- dla MŚP na dowolną formę inwestycji początkowej;
- dla dużych przedsiębiorstw może zostać przyznana wyłącznie na inwestycję początkową na rzecz (1) nowej działalności gospodarczej na (2) danym obszarze;
- w Polsce są to obszary dolnośląskiego oraz wielkopolskiego i gmin obszaru stołecznego województwa mazowieckiego kwalifikujących się do pomocy regionalnej.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 –REGIONALNA POMOC INWESTYCYJNA

Regionalnej pomocy inwestycyjnej nie można udzielać:

- w sektorze transportu i na związaną z nim infrastrukturę;
- w sektorze wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii oraz na związaną z tym infrastrukturę,
- w sektorze łączności szerokopasmowej,
- w sektorze hutnictwa żelaza i stali,
- w sektorze węgla brunatnego i sektorze węgla kamiennego,
- w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych,
- w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 -REGIONALNA POMOC INWESTYCYJNA

W drodze odstępstwa niektóre koszty związane z wytwarzaniem energii można uznać za koszty kwalifikowalne w przypadku pomocy regionalnej, pod warunkiem, że spełnione zostaną łącznie trzy warunki:

- (1) wytwarzanie energii nie jest podstawowym celem całego projektu (większość kosztów nie powinna być powiązana z wytwarzaniem energii);
- (2) zdolność wytwarzania energii powinna być dostosowana do potrzeb przedsiębiorstwa, co oznacza, że celem jest zużywanie wytworzonej energii na potrzeby własne, a więc maksymalnie 20% zaplanowanej do wytworzenia energii może zostać sprzedane (na podstawie analizy ex ante), czyli zastosowanie ma zasada 80/20;
- (3) w odniesieniu do źródła energii, jedynie inwestycje, które kwalifikowałyby się do otrzymania pomocy na podstawie zasad dotyczących pomocy państwa w sektorze energii, będą uznane za kwalifikowalne, np. odnawialne źródła energii lub wysokosprawna kogeneracja (ale nie np. zasilanie silnikiem wysokoprężnym).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 -REGIONALNA POMOC INWESTYCYJNA

Inwestycja początkowa

Inwestycja w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne, której konsekwencją będzie:

- (1) utworzenie nowego zakładu,
- (2) zwiększenie zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu,
- (3) dywersyfikacja produkcji zakładu poprzez wprowadzenie produktów lub usług dotąd niewytwarzanych lub nieświadczonych przez ten zakład,
- (4) zasadnicza zmianą całościowego procesu produkcji produktu lub produktów, których dotyczy inwestycja;
- (5) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym aktywa nabywane są przez inwestora niezwiązanego ze sprzedawcą i wyklucza się samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 –REGIONALNA POMOC INWESTYCYJNA

Utworzenie nowego zakładu

Przez nowy zakład należy rozumieć nową jednostkę produkcyjną (np. fabrykę, kolejny oddział istniejącego przedsiębiorstwa) nie zaś nowego przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów wspólnotowego prawa konkurencji.

Nowy zakład będzie stanowić nową, samodzielną jednostkę produkcyjną, autonomiczną w swoim działaniu, posiadającą własne zasoby, zarządzanie i odpowiedzialność za zachodzące w nim procesy produkcyjne lub usługowe.

Komisja w swoich wyjaśnieniach wskazała, że np. jeżeli przedsiębiorstwo zakłada nowy zakład, który jest samodzielny i nie jest jedynie tylko prostym rozszerzeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu, to można uznać to za inwestycję początkową na rzecz nowej działalności gospodarczej

**Pomoc publiczna
rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014
-REGIONALNA POMOC
INWESTYCYJNA**

Zwiększenie zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu

- ✓ Rozbudowa istniejącego zakładu w celu wytwarzania tego samego produktu.
- ✓ Proces produkcyjny nie jest zasadniczo zmieniany.
- ✓ Efektem inwestycji jest produkcja co najmniej jednego produktu więcej.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 -REGIONALNA POMOC INWESTYCYJNA

Dywersyfikacja produkcji zakładu

Dywersyfikacja produkcji zakładu poprzez wprowadzenie produktów dotąd nie wytwarzanych w zakładzie.

Produkt nie jest definiowany poprzez odniesienie do klasyfikacji NACE. Jeżeli efektem projektu będzie powstanie nowego produktu, które będzie związane z rozszerzeniem kodów klasyfikacji NACE o kod dotychczas niewystępujący, przedsięwzięcie należy uznać za dywersyfikację. Jednak nie we wszystkich przypadkach działalność prowadząca do powstania nowych produktów musi wiązać się z rozszerzeniem kodów klasyfikacji NACE, aby projekt mógł być uznany za dywersyfikację.

Przy dywersyfikacji część aktywów służących do dotychczasowej produkcji jest na ogół nadal wykorzystywana do nowego produktu, np. grunty, budynki wykorzystywane do produkcji produktu A są całkowicie albo częściowo wykorzystywane do produkcji produktu B (reused assets).

GBER nie wymaga aby aktywa wykorzystywane dotychczas były ponownie używane, jeśli jednak tak jest koszty kwalifikowane muszą przekraczać o co najmniej 200% wartość księgową aktywów, które są ponownie wykorzystywane, odnotowaną w roku obrotowym poprzedzającym rozpoczęcie prac.

Zasada dotyczy każdego przedsiębiorstwa, niezależnie od jego statusu.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 –REGIONALNA POMOC INWESTYCYJNA

Zasadnicza zmiana całościowego procesu produkcji

- Przepisy GBER nie zawierają definicji zasadniczej zmiany.
- Zasadnicza zmiana powinna być związana z procesem produkcyjnym a nie z samym produktem
- Wymiana poszczególnych aktywów bez zasadniczych zmian w procesie produkcji jest traktowana jako inwestycja odtworzeniowa.

W przypadku dużych przedsiębiorstw koszty kwalifikowane muszą przekraczać koszty amortyzacji aktywów związanych z działalnością podlegającą modernizacji w ciągu poprzednich trzech lat obrotowych (nie dotyczy MŚP.)

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 –REGIONALNA POMOC INWESTYCYJNA

Koszty kwalifikowalne

Rzeczowe aktywa trwałe, które obejmują aktywa takie jak grunty, budynki, zakład, urządzenia i wyposażenie.

Wartości niematerialne i prawne, które obejmują aktywa nieposiadające postaci fizycznej ani finansowej, takie jak patenty, licencje, know-how lub inna własność intelektualna: należy z nich korzystać wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc, muszą podlegać amortyzacji oraz być wykorzystywane przez 3 do 5 lat.

Nabywane aktywa muszą być nowe, z wyjątkiem aktywów nabywanych przez MŚP.

W przypadku dużych przedsiębiorstw koszty wartości niematerialnych i prawnych są kwalifikowalne do wysokości 50% całkowitych kwalifikowalnych kosztów inwestycji początkowej

W przypadku MŚP za koszty kwalifikowalne można uznać do 100% kosztów wartości niematerialnych i prawnych (inwestycję początkową może stanowić wyłącznie zakup wartości niematerialnych i prawnych)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 -REGIONALNA POMOC INWESTYCYJNA

Maksymalna intensywność pomocy

- Maksymalne intensywności pomocy określa mapa pomocy regionalnej.

Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:

- 20 pp. w przypadku małych przedsiębiorców;
- 10 pp. w przypadku średnich przedsiębiorców;
- 10 pp. w odniesieniu do części obszarów objętych Funduszem na rzecz Sprawiedliwej Transformacji - region dolnośląski, śląski, małopolski, łódzki, wielkopolski i lubelski.

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 -REGIONALNA POMOC INWESTYCYJNA

Wkład własny

Beneficjent wnosi wkład finansowy w wysokości co najmniej 25% kosztów kwalifikowalnych, pochodzący ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc publiczna rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014 –REGIONALNA POMOC INWESTYCYJNA

Inwestycja musi być utrzymywana na danym obszarze przez co najmniej 5 lat, albo przez co najmniej 3 lata w przypadku MŚP, od dnia którym organy krajowe uznają inwestycję za zakończoną albo – w przypadku braku uznania jej za zakończoną – moment, w którym upływają 3 lata od rozpoczęcia prac.

Inwestycja może zostać uznana za zakończoną na podstawie różnych dokumentów lub procedur, zależnie od rodzaju inwestycji i obowiązujących przepisów, np.:

- decyzja o pozwoleniu na użytkowanie,
- protokół odbioru końcowego,
- wprowadzenie aktywów do ewidencji środków trwałych przedsiębiorstwa,

gdy kosztem kwalifikowalnym jest najem lub dzierżawa instalacji lub maszyn, przybiera ona formę leasingu finansowego, a bieg okresu utrzymania inwestycji rozpocznie się po wygaśnięciu umowy.

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER)

Co kwalifikuje się do wsparcia?

1. Produkcja i magazynowanie energii
2. Produkcja i magazynowanie biopaliw
3. Produkcja i magazynowanie wodoru
4. Wysokosprawne jednostki kogeneracyjne

Niekwalifikowalne: produkcja energii z wodoru odnawialnego

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – produkcja i magazynowanie energii

Pomoc może być przyznana na połączone projekty w zakresie energii odnawialnej i projekty dotyczące magazynowania (za licznikiem, tj. na poziomie konsumenta lub użytkownika końcowego):

- jeżeli oba elementy są częściami składowymi jednej inwestycji lub
- jeżeli magazynowanie jest połączone z istniejącą instalacją do produkcji energii OZE;
- część związana z magazynowaniem musi odbierać co najmniej 75% energii z bezpośrednio podłączonej instalacji wytwarzania energii z OZE w skali roku;
- wytwarzanie i magazynowanie uznaje się za jeden zintegrowany projekt (te same zasady stosuje się do magazynowania energii cieplnej bezpośrednio połączonego z instalacją do produkcji energii z OZE).

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – produkcja i magazynowanie energii

Pomoc może być przyznana na połączone projekty w zakresie energii odnawialnej i projekty dotyczące magazynowania (za licznikiem, tj. na poziomie konsumenta lub użytkownika końcowego):

- jeżeli oba elementy są częściami składowymi jednej inwestycji lub
- jeżeli magazynowanie jest połączone z istniejącą instalacją do produkcji energii OZE;
- część związana z magazynowaniem musi odbierać co najmniej 75% energii z bezpośrednio podłączonej instalacji wytwarzania energii z OZE w skali roku;
- wytwarzanie i magazynowanie uznaje się za jeden zintegrowany projekt (te same zasady stosuje się do magazynowania energii cieplnej bezpośrednio połączonego z instalacją do produkcji energii z OZE).

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – produkcja i magazynowanie energii

1. Możliwe są warianty realizacji projektu obejmującego zarówno oba elementy składowe: źródło energii odnawialnej oraz magazyn energii lub jeden element: źródło energii odnawialnej lub tylko magazyn energii.
2. W przypadku projektu dotyczącego wyłącznie magazynowania energii, magazyn energii musi być połączony z już istniejącą instalacją do produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – Produkcja i magazynowanie biopaliw

1. Pomoc może być przyznana na produkcję i przechowywanie biopaliw, biopłynów, biogazu (w tym biometanu) i paliw z biomasy:
 - paliwa objęte pomocą są zgodne z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych;
 - paliwa są wytwarzane z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy (UE) 2018/2001, np. np. słoma, obornik i osad ściekowy, wytloki z winogron i osad winny z drożdży, łupiny orzechów, łuski nasion, kolby oczyszczone z ziaren kukurydzy, rakcja biomasy odpadów i pozostałości z leśnictwa i gałęzi przemysłu opartych na leśnictwie (kora, gałęzie, liście, igły, trociny), zużyty olej kuchenny, niektóre tłuszcze zwierzęce;
 - część związana z magazynowaniem musi uzyskiwać co najmniej 75% paliwa z bezpośrednio podłączonych instalacji do produkcji biopaliw, biopłynów, biogazu (w tym biometanu) i paliw z biomasy w skali roku;
 - wytwarzanie i magazynowanie uznaje się za jeden zintegrowany projekt.

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – Produkcja i magazynowanie wodoru

Pomoc może być przyznana na produkcję wodoru:

- jedynie w przypadku instalacji wytwarzających wyłącznie wodór odnawialny;
- w przypadku projektów dotyczących wodoru odnawialnego obejmujących elektrolizer i co najmniej jedną odnawialną jednostkę wytwórczą za pojedynczym punktem przyłączenia do sieci zdolność produkcyjna elektrolizera nie może przekraczać łącznej zdolności produkcyjnej odnawialnych jednostek wytwórczych;
- pomoc inwestycyjna może obejmować infrastrukturę dedykowaną na potrzeby przesyłu lub dystrybucji wodoru odnawialnego oraz obiekty do magazynowania wodoru odnawialnego.

Pomoc nie może być przeznaczona na wytwarzanie energii elektrycznej produkowanej z wodoru odnawialnego.

Zdolność produkcyjna elektrolizera w projektach wodoru odnawialnego nie może przekraczać łącznej zdolności produkcyjnej odnawialnych jednostek wytwórczych.

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – Wysokosprawne jednostki kogeneracyjne

Pomoc może być przyznana na wysokosprawne jednostki kogeneracyjne:

- obowiązek przynoszenia ogólnych oszczędności energii pierwotnej w porównaniu z oddzielną produkcją energii cieplnej i elektrycznej;
- pomoc inwestycyjna na projekty w zakresie magazynowania energii elektrycznej i energii cieplnej bezpośrednio połączone z wysokosprawną kogeneracją opartą na OZE jest dozwolona jeżeli oba elementy są częściami składowymi jednej inwestycji lub
- jeżeli magazynowanie jest połączone z istniejącą instalacją do produkcji energii OZE;
- część związana z magazynowaniem musi odbierać co najmniej 75% energii z bezpośrednio podłączonej instalacji wytwarzania energii z OZE w skali roku;
- wytwarzanie i magazynowanie uznaje się za jeden zintegrowany projekt (te same zasady stosuje się do magazynowania energii cieplnej bezpośrednio połączonego z instalacją do produkcji energii z OZE).

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – Wysokosprawne jednostki kogeneracyjne

- Wysokosprawna kogeneracja musi prowadzić do oszczędności co najmniej 10% energii pierwotnej w porównaniu z referencyjnymi wartościami dla oddzielnej produkcji ciepła i energii elektrycznej. Oszczędność energii pierwotnej jest różnicą między energią, którą zużylibyśmy na oddzielną produkcję tych form energii, a energią zużytą w procesie kogeneracji.
- Produkcja w małoskalowych jednostkach kogeneracyjnych i jednostkach mikrokogeneracyjnych zapewniająca oszczędność energii pierwotnej kwalifikuje się jako wysokosprawna kogeneracja.
- Pomoc inwestycyjna na wysokosprawne jednostki kogeneracyjne jest dozwolona w przypadku, gdy inwestycja przyniesie ogólne oszczędności energii pierwotnej w porównaniu z oddzielną produkcją energii cieplnej i elektrycznej zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE.

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – koszty kwalifikowalne

- Pomoc może być przyznana się na moce nowo zainstalowane lub odnowione.
- Koszty kwalifikowalne to całkowity koszt inwestycji w instalacje.
- Kosztem kwalifikującym się do objęcia pomocą może być modernizacja, renowacja, odtworzenie istniejącej instalacji wyłącznie, jeżeli projekt obejmuje znaczną część instalacji i przedłuża jej przewidywany czas funkcjonowania.
- Czynności konserwacyjne i wymiana drobnych części i podzespołów instalacji OZE, które są zwykle przeprowadzane podczas przewidywanego okresu funkcjonowania nie kwalifikują się do pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych.

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – koszty kwalifikowalne

- Pomoc może być przyznana się na moce nowo zainstalowane lub odnowione.
- Koszty kwalifikowalne to całkowity koszt inwestycji w instalacje.
- Kosztem kwalifikującym się do objęcia pomocą może być modernizacja, renowacja, odtworzenie istniejącej instalacji wyłącznie, jeżeli projekt obejmuje znaczną część instalacji i przedłuża jej przewidywany czas funkcjonowania.
- Czynności konserwacyjne i wymiana drobnych części i podzespołów instalacji OZE, które są zwykle przeprowadzane podczas przewidywanego okresu funkcjonowania nie kwalifikują się do pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych.

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – koszty kwalifikowalne

Dopuszczalne – zgodnie z wyjaśnieniami Komisji – jest udzielenie pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych na przekształcenie konwencjonalnych źródeł energii na energię pochodzącą z OZE.

W przypadku przebudowy istniejącej kotłowni olejowej na kotłownię wykorzystującą OZE w pierwszej kolejności należy ustalić jakie, co by się stało w przypadku braku pomocy:

- jeśli istniejąca kotłownia olejowa spełnia już wszystkie niezbędne wymagania oraz normy i może nadal działać na oleju, nie wymagając inwestycji w dającej się przewidzieć przyszłości, wyłącznie koszty przekształcenia jej w kotłownię wykorzystującą OZE można uznać za koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą;
- jeżeli istniejąca kotłownia olejowa wymagałaby pewnych inwestycji, aby móc dalej funkcjonować (np. wymagane byłoby poniesienie kosztów w celu spełnienia niektórych standardów lub wymiany zużytych elementów) koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą będą pomniejszone o niezbędne do poniesienia nakłady.

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z OZE (art. 41 GBER) – maksymalna intensywność pomocy

Maksymalna intensywność pomocy:

- ☐ 45% kk. w przypadku inwestycji w produkcję energii z OZE,
- ☐ 45% kk. w przypadku inwestycji w produkcję wodoru odnawialnego i
- ☐ 45% kk. w przypadku inwestycji w wysokosprawną kogenerację opartą na OZE.
- ☐ 30% kk. w przypadku pozostałych inwestycji.

Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:

- ✓ 20 pp. w przypadku małych przedsiębiorców;
- ✓ 10 pp. w przypadku średnich przedsiębiorców.

Wartość pomocy nie może być uzależniona od wydajności instalacji.

Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska (art. 36 GBER)

Pomoc nie może być przeznaczona na projekty wpisujące się w którekolwiek z pozostałych przeznaczeń pomocy publicznej na ochronę środowiska, tj. m.in. na:

- na infrastrukturę ładowania lub tankowania,
- na zakup pojazdów ekologicznie czystych,
- na efektywność energetyczną inną niż w budynkach
- na efektywność energetyczną w budynkach,
- na propagowanie energii z OZE,
- na remediację szkód wyrządzonych środowisku,
- na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy,
- na efektywne gospodarowanie zasobami.

Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska (art. 36 GBER)

- Pomoc może być przyznana na inwestycję spełniającą co najmniej jeden warunek:
 - (1) podnosi poziom ochrony środowiska w zakresie wykraczającym poza obowiązujące normy unijne, niezależnie od istnienia obowiązkowych norm krajowych, które są bardziej rygorystyczne niż normy unijne;
 - (2) podnosi poziom ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych;
 - (3) podnosi poziom ochrony środowiska w celu dostosowania do norm unijnych, które zostały przyjęte, ale jeszcze nie obowiązują.
- Pomoc nie jest przyznawana, gdy inwestycje są realizowane w celu zapewnienia przestrzegania obowiązujących norm unijnych (WYJĄTEK: pomoc na przestrzeganie przyjętych, ale jeszcze nieobowiązujących norm unijnych może zostać przyznana, jeżeli inwestycja, na którą przyznaje się pomoc, zostanie zrealizowana i zakończona co najmniej 18 miesięcy przed datą wejścia w życie danej normy).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska (art. 36 GBER)

- Norma unijna, w rozumieniu GBER oznacza:
 - A. obowiązkową normę unijną określającą poziom, jaki indywidualne przedsiębiorstwa powinny osiągnąć w zakresie ochrony środowiska, z wyłączeniem norm lub celów ustalonych na poziomie unijnym, które są wiążące dla państw członkowskich, ale nie dla indywidualnych przedsiębiorstw; lub
 - B. obowiązek dotyczący stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z definicją w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE i zagwarantowania, że poziomy emisji zanieczyszczeń nie przekroczą tych, jakie zostałyby osiągnięte w przypadku stosowania BAT.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE, znana również jako dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych (IPPC), ma na celu ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z różnych instalacji przemysłowych w całej Unii Europejskiej poprzez zastosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT)

Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska (art. 36 GBER) – koszty kwalifikowalne

■ Pomoc może być przeznaczona na:

- a. inwestycje w sprzęt i maszyny wykorzystujące wodór oraz w infrastrukturę transportującą wodór w zakresie, w jakim wykorzystywany lub transportowany wodór kwalifikuje się jako wodór odnawialny;
- b. inwestycje w sprzęt i maszyny wykorzystujące paliwa wodoropochodne, których wartość energetyczna pochodzi ze źródeł odnawialnych innych niż biomasa;
- c. inwestycje w instalacje, sprzęt i maszyny produkujące lub wykorzystujące oraz w infrastrukturę dedykowaną transportującą wodór wyprodukowany przy użyciu energii elektrycznej, który nie kwalifikuje się jako wodór odnawialny (pod szczególnymi warunkami związanymi ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w wysokości co najmniej 70%).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska (art. 36 GBER) – koszty kwalifikowalne

- Inwestycje w wychwytywanie i transport CO₂ muszą łącznie spełniać warunki:
 - a. kosztami kwalifikowalnymi są wyłącznie dodatkowe koszty inwestycyjne wynikające z wychwytywania CO₂ z instalacji emitującej CO₂ (instalacji przemysłowej lub elektrowni) lub bezpośrednio z powietrza atmosferycznego, a także wynikające z buforowego składowania i transportu wychwyconych emisji CO₂;
 - b. wychwytywanie lub transport CO₂, w tym poszczególne elementy łańcucha CCS lub CCU, są włączone do całego łańcucha CCS lub CCU;
 - c. wartość bieżąca netto projektu inwestycyjnego w ciągu jego cyklu życia jest ujemna (w celu obliczenia wartości bieżącej netto projektu uwzględnia się nieponiesione koszty emisji CO₂).

Inwestycje w wychwytywanie i transport CO₂ muszą obejmować cały łańcuch procesu, od wychwytywania przez transport, aż do składowania lub wykorzystania CO₂. Oznacza to, że projekty muszą zapewniać kompleksowe rozwiązanie dla emisji CO₂, a nie skupiać się tylko na jednym elemencie.

Kosztem kwalifikowalnym inwestycji w wychwytywanie i transport CO₂ są wyłącznie dodatkowe koszty inwestycyjne wynikające z wychwytywania CO₂ z instalacji emitującej CO₂ (instalacji przemysłowej lub elektrowni) lub bezpośrednio z powietrza atmosferycznego, a także wynikające z buforowego składowania i transportu wychwyconych emisji CO₂.

Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska (art. 36 GBER) – metodologia ustalania kosztów kwalifikowalnych

Koszty kwalifikowalne to dodatkowe koszty inwestycji stanowiące:

- różnicę między kosztami inwestycji na którą przyznano pomoc i kosztami inwestycji mniej przyjaznej środowisku (scenariusz 1);
- różnicę między kosztami inwestycji na którą przyznano pomoc i wartością bieżącą netto kosztów późniejszej inwestycji, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaby przeprowadzona (scenariusz 2);

Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska (art. 36 GBER) – metodologia ustalania kosztów kwalifikowalnych

Koszty kwalifikowalne to dodatkowe koszty inwestycji stanowiące:

- różnicę między kosztami inwestycji na którą przyznano pomoc i wartością bieżącą netto inwestycji w konserwację, naprawę i modernizację istniejącej instalacji i istniejącego sprzętu, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaaby przeprowadzona (scenariusz 3);
- różnicę wartości bieżącej netto między kwotą leasingu sprzętu, na który przyznano pomoc i kwotą leasingu sprzętu mniej przyjaznego środowisku, który zostałby wzięty w leasing w przypadku braku pomocy; koszty leasingu nie obejmują kosztów związanych z eksploatacją sprzętu lub instalacji (koszty paliwa, ubezpieczenia, konserwacji, innych materiałów eksploatacyjnych), niezależnie od tego, czy wchodzą one w skład umowy leasingu (scenariusz 4).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska (art. 36 GBER) – maksymalna intensywność pomocy

■ Maksymalna intensywność pomocy:

- 50% kk. gdy inwestycja (z wyjątkiem inwestycji opartych na wykorzystaniu biomasy), prowadzi do 100% redukcji emisji gazów cieplarnianych;
- 40% kk.;
- 30% w przypadku inwestycji związanych z CCS lub CCU.

■ Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:

- 20 pp. w przypadku małych przedsiębiorców;
- 10 pp. w przypadku średnich przedsiębiorców.

■ Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:

- 15 pp. dla inwestycji na obszarach określonych w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu;
- 5 pp. dla inwestycji na obszarach określonych w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska (art. 36 GBER) – maksymalna intensywność pomocy

- W drodze odstępstwa kk. można określić bez odniesienia do scenariusza alternatywnego i bez stosowania procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji. Wówczas kk. są koszty inwestycji bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, a poziom intensywności pomocy i ewentualne premie zmniejsza się o 50%.
- Alternatywnie pomoc nie przekracza różnicy między kosztami inwestycji bezpośrednio związanymi z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska a zyskiem operacyjnym z inwestycji. Zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych ex ante na podstawie rozsądnych prognoz i weryfikuje ex post przy użyciu mechanizmu wycofania.

Pomoc efektywność energetyczną inną niż w budynkach (art. 38 GBER)

Wyłączenia:

1. Pomoc nie jest przyznawana na kogenerację ani na systemy ciepłownicze lub chłodnicze.
2. Pomoc nie jest przyznawana na instalację urządzeń energetycznych wykorzystujących paliwa kopalne, w tym gaz ziemny.
3. Pomoc nie jest przyznawana na inwestycje realizowane w celu spełnienia przyjętych i obowiązujących norm unijnych.

Warunki:

Pomoc jest przyznawana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych, lecz jeszcze nieobowiązujących norm unijnych, pod warunkiem że inwestycja zostanie zrealizowana i ukończona co najmniej 18 miesięcy przed datą wejścia w życie danej normy.

Pomoc efektywność energetyczną inną niż w budynkach (art. 38 GBER)

Koszty kwalifikowalne to koszty inwestycji niezbędne do osiągnięcia wyższego poziomu efektywności energetycznej, określane w drodze porównania kosztów inwestycji z kosztami jednego ze scenariuszy alternatywnych:

* różnica między kosztami inwestycji mniej efektywnej energetycznie odpowiadającej normalnym praktykom handlowym w danym sektorze lub dla danej działalności, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc, i kosztami inwestycji mniej efektywnej energetycznie (scenariusz 1);

* różnica między kosztami inwestycji na którą przyznano pomoc i wartością bieżącą netto kosztów późniejszej inwestycji, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaby przeprowadzona (scenariusz 2);

Pomoc efektywność energetyczną inną niż w budynkach (art. 38 GBER)

Pomoc publiczna może być przyznana na pokrycie wydatków wykraczających ponad standardowe koszty, które są wymagane, aby poprawić wydajność energetyczną urządzenia lub procesu powyżej bazowego poziomu efektywności.

Mogą to być koszty związane z zakupem urządzenia, wyposażenia, technologii lub systemów zarządzania energią, które przyczyniają się do mniejszego zużycia energii w przedsiębiorstwie:

- zakup i instalacja nowoczesnych maszyn, urządzeń i linii produkcyjnych, które są bardziej energooszczędne niż określają to normy unijne (jeśli istnieją), co pozwala na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej przez procesy produkcyjne. Inwestycja może obejmować nowe piece, kompresory, prasy, urządzenia chłodnicze czy piece do lakierni.
- inwestycje w systemy automatyzacji i sterowania, które pozwalają na optymalizację zużycia energii poprzez precyzyjne zarządzanie procesami produkcyjnymi i eliminację przypadków niepotrzebnego zużycia energii.
- zakup i instalacja energooszczędnych oświetleniowych, takich jak diody LED czy oświetlenie sterowane czujnikami ruchu.

Pomoc efektywność energetyczną inną niż w budynkach (art. 38 GBER)

Norma unijna odnosi się do regulacji i standardów przyjętych na poziomie Unii Europejskiej, które mają na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska oraz promowanie stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT) w przedsiębiorstwach.

Normy te określają wymagania, które przedsiębiorstwa muszą spełniać w zakresie minimalizowania wpływu ich działalności na środowisko, w tym w zakresie zużycia energii (uwaga: jeżeli takie normy istnieją dla danej branży lub przedmiotu projektu).

Pomoc efektywność energetyczną inną niż w budynkach (art. 38 GBER)

Koszty kwalifikowalne

- ☐ Koszty kwalifikowalne stanowią dodatkowe wydatki, które są konieczne, aby osiągnąć lepsze wyniki energetyczne niż te, które byłyby uzyskane, gdyby przedsiębiorstwo postępowało zgodnie z normalnymi praktykami handlowymi w swojej branży
- ☐ Gdy celem inwestycji jest wyłącznie poprawa efektywności energetycznej i nie ma żadnej alternatywnej, mniej energooszczędnej opcji do porównania, koszty kwalifikowalne do wsparcia finansowego obejmują pełne koszty tej inwestycji.

Pomoc efektywność energetyczną inną niż w budynkach (art. 38 GBER)

- W przypadku wyłącznie poprawy efektywności energetycznej i braku inwestycji alternatywnej kk. to całkowite koszty inwestycji.
- Maksymalna intensywność pomocy wynosi 30% kk.
- Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:
 - 20 pp. w przypadku małych przedsiębiorców;
 - 10 pp. w przypadku średnich przedsiębiorców.

Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:

- 15 pp. dla inwestycji na obszarach określonych w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu;
- 5 pp. dla inwestycji na obszarach określonych w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Jest możliwość podniesienia intensywności pomocy do 100% kk.

Pomoc efektywność energetyczną inną niż w budynkach (art. 38 GBER)

W drodze odstępstwa kk. można określić bez odniesienia do scenariusza alternatywnego i bez stosowania procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji. Wówczas kk. są całkowite koszty inwestycji bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, a poziomy intensywności pomocy i ewentualne premie zmniejsza się o 50%.

Pomoc na efektywność energetyczną w budynkach (art. 38a GBER)

WYŁĄCZENIA:

1. Pomoc nie jest przyznawana na kogenerację ani na systemy ciepłownicze lub chłodnicze.
2. Pomoc nie jest przyznawana na instalację urządzeń energetycznych wykorzystujących paliwa kopalne, w tym gaz ziemny.
3. Pomoc nie jest przyznawana na inwestycje realizowane w celu spełnienia przyjętych i obowiązujących norm unijnych.

WARUNEK:

Pomoc jest przyznawana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych, lecz jeszcze nieobowiązujących norm unijnych, pod warunkiem że inwestycja zostanie zrealizowana i ukończona co najmniej 18 miesięcy przed datą wejścia w życie danej normy. Jeżeli odpowiednie normy unijne odpowiadają minimalnym normom charakterystyki energetycznej, pomoc musi zostać przyznana, zanim normy te staną się obowiązkowe.

Pomoc na efektywność energetyczną w budynkach (art. 38a GBER)

- Definicja *normy unijnej* odnosi się do regulacji i standardów przyjętych na poziomie Unii Europejskiej, które mają na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska oraz promowanie stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT) w przedsiębiorstwach.
- W kontekście efektywności energetycznej budynków, odniesienie do norm unijnych można znaleźć w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie efektywności energetycznej budynków, która ustanawia ramy dla poprawy charakterystyki energetycznej budynków w Unii Europejskiej
- Biorąc pod uwagę, że dyrektywa 2010/31/UE nie określa minimalnych normy charakterystyki energetycznej, pozostawiając to do doprecyzowania na poziomie państw członkowskich, właściwym będzie odniesienie się norm efektywności energetycznej budynków określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Pomoc na efektywność energetyczną w budynkach (art. 38a GBER)

Pomoc prowadzi do poprawy charakterystyki energetycznej budynku pod względem energii pierwotnej o co najmniej:

- 20% w porównaniu z sytuacją sprzed inwestycji w przypadku renowacji istniejących budynków lub
- 10% w porównaniu z sytuacją sprzed inwestycji w przypadku działań renowacyjnych dotyczących instalacji lub wymiany tylko jednego rodzaju elementów budynku, a działania renowacyjne nie przekraczają 30% części budżetu programu przeznaczonej na środki wspierające efektywność energetyczną, lub
- 10% w porównaniu z progiem określonym dla wymogów dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii.

Pomoc na efektywność energetyczną w budynkach (art. 38a GBER)

Pomoc na poprawę efektywności energetycznej budynku można przeznaczyć także na :

- urządzeń wytwarzających na miejscu energię elektryczną, ciepłą lub chłodniczą z OZE (m.in. panele fotowoltaiczne i pompy ciepła);
- instalacja urządzeń do magazynowania energii wytworzonej przez miejscowe instalacje wytwarzające energię z OZE (urządzenia muszą odbierać co najmniej 75% energii z bezpośrednio podłączonej instalacji wytwarzania energii z OZE w skali roku);
- połączenie z efektywnym energetycznie systemem ciepłowniczym lub chłodniczym oraz powiązanymi z nim urządzeniami;
- budowę i instalację infrastruktury ładowania do użytku przez użytkowników budynku oraz infrastruktury powiązanej (np. kanały), jeżeli obiekty parkingowe znajdują się wewnątrz budynku lub fizycznie sąsiadują z budynkiem;
- instalację urządzeń do cyfryzacji budynku (np. przygotowanie do obsługi inteligentnych sieci), z wyjątkiem oprzewodowania lub okablowania na potrzeby sieci danych poza nieruchomością;
- inwestycje w zielone dachy i wyposażenie do zatrzymywania i wykorzystywania wód deszczowych.

Pomoc na efektywność energetyczną w budynkach (art. 38a GBER) Maksymalna intensywność pomocy

- Maksymalna intensywność pomocy wynosi 30% kk.
- Maksymalna intensywność pomocy wynosi 25% kk. jeżeli inwestycja polega na instalacji lub wymianie tylko jednego rodzaju elementu budynku.
- Maksymalna intensywność pomocy wynosi 15% kk. jeżeli inwestycja podejmowana jest celu spełnienia minimalnych norm charakterystyki energetycznej, które kwalifikują się jako normy unijne, zostaje przyznana w okresie krótszym niż 18 miesięcy przed wejściem i polega na instalacji lub wymianie tylko jednego rodzaju elementu budynku.
- Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:
 - 20 pp. w przypadku małych przedsiębiorców;
 - 10 pp. w przypadku średnich przedsiębiorców.
- Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:
 - 15 pp. dla inwestycji na obszarach określonych w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu;
 - 5 pp. dla inwestycji na obszarach określonych w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Pomoc na efektywność energetyczną w budynkach (art. 38a GBER) Maksymalna intensywność pomocy

- Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o 15 pp. w przypadku pomocy przyznawanej na poprawę efektywności energetycznej istniejących budynków, jeżeli pomoc prowadzi do poprawy efektywności energetycznej budynku mierzonej w odniesieniu do energii pierwotnej i wynoszącej co najmniej 40% w porównaniu z sytuacją sprzed inwestycji.
- Powyższe nie ma zastosowanie, gdy inwestycja nie poprawia charakterystyki energetycznej budynku ponad poziom wynikający z minimalnych norm charakterystyki energetycznej, kwalifikujących się jako normy unijne i wchodzących w życie w okresie krótszym niż 18 miesięcy od momentu realizacji i zakończenia inwestycji.

Pomoc na efektywne gospodarowanie zasobami (art. 47 GBER)

A. Pomoc nie jest przyznawana na procesy unieszkodliwiania odpadów i odzysku odpadów służące do produkcji energii.

B. Pomoc jest przyznawana na:

(1) inwestycje poprawiające efektywne gospodarowanie zasobami poprzez jeden lub oba działania:

- ograniczenie netto ilości zasobów zużywanych do produkcji danej ilości produktu w porównaniu z wcześniej istniejącym procesem produkcji lub z alternatywnymi projektami lub działaniami; zużywane zasoby nie obejmują energii, a ograniczenie określa się w drodze pomiaru lub oszacowania zużycia przed wdrożeniem środka pomocy i po jego wdrożeniu, z uwzględnieniem wszelkich korekt w zakresie warunków zewnętrznych mogących wpływać na zużycie zasobów;
- zastąpienie pierwotnych surowców surowcami wtórnymi (ponownie użytymi lub pochodzącymi z odzysku, w tym z recyklingu).

Pomoc na efektywne gospodarowanie zasobami (art. 47 GBER)

- (2) inwestycje w zapobieganie wytwarzaniu odpadów i ograniczenie ich wytwarzania, przygotowanie do ponownego użycia, dekontaminację i recykling odpadów wytwarzanych przez beneficjenta lub inwestycje w przygotowanie do ponownego użycia, dekontaminację i recykling odpadów wytwarzanych przez osoby trzecie;
- (3) inwestycje w zbiórkę, sortowanie, dekontaminację, przetwarzanie wstępne i przetwarzanie innych produktów, materiałów lub substancji wytwarzanych przez beneficjenta lub przez osoby trzecie;
- (4) inwestycje w selektywną zbiórkę i sortowanie odpadów w celu ich przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu.

Pomoc na efektywne gospodarowanie zasobami (art. 47 GBER)

Pomoc nie może stanowić zachęty do wytwarzania odpadów ani do większego wykorzystywania zasobów.

Pomoc nie jest przyznawana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych i obowiązujących norm unijnych.

Pomoc może zostać przyznana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych, lecz jeszcze nieobowiązujących norm unijnych, pod warunkiem że inwestycja zostanie zrealizowana i ukończona co najmniej 18 miesięcy przed datą wejścia w życie danej normy.

Pomoc na efektywne gospodarowanie zasobami (art. 47 GBER)

Koszty kwalifikowalne to koszty inwestycji określone w drodze porównania kosztów inwestycji z kosztami jednego ze scenariuszy alternatywnych:

- 1). różnica między kosztami inwestycji, która w wiarygodny sposób zostałaby zrealizowana bez pomocy w nowym lub wcześniej istniejącym procesie produkcji i która nie umożliwia osiągnięcia jednakowego poziomu efektywnej gospodarki zasobami;;
- 2). przetwarzanie odpadów zgodnie ze sposobem przetwarzania znajdującym się niżej w kolejności priorytetów hierarchii postępowania z odpadami lub przetwarzanie odpadów, innych produktów, materiałów lub substancji w mniej zasobooszczędny sposób;
- 3). inwestycji w tradycyjny proces produkcji z wykorzystaniem surowca pierwotnego lub wsadu, jeżeli otrzymany produkt wtórny (ponownie użyty lub pochodzący z odzysku) można uznać za technicznie i ekonomicznie wymienny z produktem pierwotnym.

Jeżeli inwestycja polega na instalacji dodatkowych części w już istniejącym zakładzie, dla którego nie istnieje inwestycja równoważna mniej przyjazna dla środowiska, lub podmiot ubiegający się o pomoc może wykazać, że w przypadku braku pomocy inwestycja nie zostałaby zrealizowana, kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty inwestycji.

Pomoc na efektywne gospodarowanie zasobami (art. 47 GBER) – Maksymalna intensywność pomocy

- Maksymalna intensywność pomocy: 40% kk.
- Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:
 - 20 pp. w przypadku małych przedsiębiorców;
 - 10 pp. w przypadku średnich przedsiębiorców.
- Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:
 - 15 pp. dla inwestycji na obszarach określonych obszarach określonych w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu;
 - 5 pp. dla inwestycji na obszarach określonych obszarach określonych w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc na infrastrukturę energetyczną (art. 48 GBER)

- Pomoc nie jest przyznawana na infrastrukturę energetyczną w całości albo w części podlegającą wyłączeniu z obowiązku przestrzegania zasad dostępu osób trzecich lub regulacji taryf zgodnie z przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii.
- Pomoc nie jest przyznawana na inwestycje w projekty dotyczące magazynowania energii elektrycznej i gazu.
- Pomoc jest przyznawana na infrastrukturę gazową wyłącznie, jeśli infrastruktura jest przeznaczona do użycia wodoru lub gazów odnawialnych lub jest wykorzystywana w ponad 50% do transportu wodoru i gazów odnawialnych.
- Koszty kwalifikowalne to całkowite koszty inwestycji.
- Maksymalna intensywność pomocy wynosi 100% luki w finansowaniu.

Pomoc na infrastrukturę energetyczną (art. 48 GBER)

- Luka w finansowaniu to różnica między przychodami i kosztami gospodarczymi (w tym inwestycyjnymi i operacyjnymi) projektu objętego pomocą a przychodami i kosztami alternatywnego projektu, który beneficjent pomocy zrealizowałby w sposób wiarygodny w razie braku pomocy.
- Luka w finansowaniu nie jest wymagana jeżeli kwoty pomocy zostanie określona w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc inwestycyjna na remediację i rekultywację (art. 45 GBER)

WYKLUCZENIA:

Pomoc nie jest przyznawana:

- na naprawienie szkód spowodowanych przez klęski żywiołowe, takie jak trzęsienia ziemi, lawiny, osuwiska, powodzie, tornada, huragany, erupcje wulkaniczne i pożary roślinności z przyczyn naturalnych;
- na remediację lub rekultywację w następstwie likwidacji elektrowni i działalności górniczej lub wydobywczej.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc inwestycyjna na remediację i rekultywację (art. 45 GBER)

Pomoc jest przyznawana na:

1. remediację szkód wyrządzonych środowisku, w tym szkód polegających na pogorszeniu jakości gleby, wód powierzchniowych lub gruntowych, lub szkód wyrządzonych środowisku morskemu;
2. rekultywację zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów;
3. ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub ekosystemów w celu przyczynienia się do osiągnięcia dobrego stanu ekosystemów lub do ochrony ekosystemów będących dotychczas w dobrym stanie;
4. wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej.

Pomoc inwestycyjna na remediację i rekultywację (art. 45 GBER)

Zastosowanie ma zasada zanieczyszczający płaci – w przypadku gdy zidentyfikowano podmiot odpowiedzialny za wyrządzone szkody, taki podmiot finansuje prace niezbędne do zapobieżenia degradacji i zanieczyszczeniu środowiska i naprawienia ich; nie można przyznać pomocy na prace, które ten podmiot byłoby zobowiązany przeprowadzić.

Pomoc może zostać przyznana jeżeli nie można zidentyfikować podmiotu odpowiedzialnego za wyrządzone szkody (przestał prawnie istnieć, brak jest jego następcy prawnego lub gospodarczego) lub w przypadku gdy nie ma wystarczającego zabezpieczenia finansowego na pokrycie kosztów remediacji.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc inwestycyjna na remediację i rekultywację (art. 45 GBER)

Koszty kwalifikowalne to koszty prac remediacyjnych lub rekultywacyjnych pomniejszone o wzrost wartości gruntu lub nieruchomości.

Wycena wzrostu wartości gruntu lub nieruchomości wynikającego z remediacji lub rekultywacji jest dokonywana przez niezależnego wykwalifikowanego eksperta.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc inwestycyjna na remediację i rekultywację (art. 45 GBER)

Maksymalna intensywność pomocy wynosi:

- 100% kk. w przypadku inwestycji w remediację szkód wyrządzonych środowisku lub rekultywację siedlisk przyrodniczych i ekosystemów;
- 70% kk. w przypadku inwestycji w ochronę lub odbudowę bioróżnorodności oraz rozwiązania oparte na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej.

Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:

- 20 pp. w przypadku małych przedsiębiorców;
- 10 pp. w przypadku średnich przedsiębiorców.

Pomoc na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy (art. 46 GBER)

Pomoc jest przyznawana na budowę, rozbudowę lub modernizację systemów ciepłowniczych lub chłodniczych, które są lub staną się efektywne energetycznie.

Jeżeli w wyniku prac system nie stanie się jeszcze w pełni efektywny energetycznie, dodatkowe modernizacje wymagane do spełnienia warunków objęcia zakresem definicji efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego, w przypadku zakładów wytwarzania energii cieplnej lub chłodniczej objętych pomocą, muszą rozpocząć się w ciągu 3 lat od rozpoczęcia prac objętych pomocą dotyczących sieci dystrybucji.

Pomoc na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy (art. 46 GBER)

- Pomoc jest przyznawana na wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych, w tym pompy ciepła, ciepło odpadowe lub wysokosprawną kogenerację, a także rozwiązania w zakresie magazynowania energii cieplnej (ale nie elektrycznej).
- Pomoc na wytwarzanie energii z odpadów może opierać się na odpadach spełniających kryteria definicji odnawialnych źródeł energii albo odpadach wykorzystywanych do zasilania instalacji spełniających kryteria definicji wysokosprawnej kogeneracji.
- Pomoc nie może być przyznana na budowę ani modernizację obiektów wytwórczych wykorzystujących paliwa kopalne, z wyjątkiem gazu ziemnego, jeżeli zapewniona jest zgodność z celami klimatycznymi.

Pomoc na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy (art. 46 GBER)

- Inwestycja w systemy ciepłownicze lub chłodnicze: modernizacja zakładowej sieci ciepłowniczej poprzez instalację izolowanych rurociągów i integrację systemu z lokalnymi źródłami energii odnawialnej, takimi jak geotermia lub biomasa oraz zintegrowane systemy zarządzania i monitoringu w czasie rzeczywistym, które optymalizują dostawę ciepła w zależności od aktualnego zapotrzebowania.
- Inwestycja w budowę systemu chłodzenia opartego na energii odnawialnej: zakup i montaż nowego systemu chłodzenia dla kompleksu biurowego wykorzystującego pompy ciepła powietrze-woda, zasilane energią elektryczną pochodzącą z paneli fotowoltaicznych; projekt może uwzględniać zastosowanie inteligentnych systemów zarządzania energią, które regulują chłodzenie w zależności od potrzeb i warunków zewnętrznych.

Pomoc na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy (art. 46 GBER)

- Instalacja geotermalna do produkcji ciepła do hotelowej sieci ciepłowniczej: Instalacja ta już w założeniu jest efektywna energetycznie dzięki wykorzystaniu odnawialnego źródła energii.
- Inwestycja w wysokosprawną kogenerację opartą o biomasę: budowa nowej jednostki kogeneracyjnej produkującej zarówno energię elektryczną, jak i ciepłą z biomasy.
- Inwestycja związana z magazynowaniem energii cieplnej: integracja systemu magazynowania energii cieplnej z istniejącą siecią ciepłowniczą, pozwalająca na gromadzenie nadmiaru ciepła wyprodukowanego z odnawialnych źródeł energii w okresach niskiego zapotrzebowania. Projekt zakłada wykorzystanie technologii magazynowania, takich jak zasobniki ciepła wody lub sorbenty wodne oparte o sól nieorganiczną, które umożliwiają efektywne gromadzenie i wykorzystanie energii cieplnej.

Pomoc na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy (art. 46 GBER)

- Kosztami kwalifikowalnymi są koszty inwestycji związane z budową lub modernizacją efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego lub chłodniczego.
- Pomoc może być przyznana po łącznym spełnieniu wszystkich warunków:
- sieć dystrybucji jest lub stanie się odpowiednia do przesyłu energii cieplnej lub chłodniczej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii lub ciepła odpadowego;
- modernizacja nie skutkuje zwiększeniem wytwarzania energii z paliw kopalnych, z wyjątkiem gazu ziemnego; w przypadku modernizacji sieci magazynowania lub dystrybucji energii cieplnej i chłodniczej wytwarzanej z gazu ziemnego, jeżeli zapewniona jest zgodność z celami klimatycznymi.

Pomoc na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy (art. 46 GBER)

Efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy – system ciepłowniczy lub chłodniczy, w którym do produkcji ciepła lub chłodu wykorzystuje się w co najmniej 50% energię ze źródeł odnawialnych, lub w co najmniej 50% ciepło odpadowe, lub w co najmniej 75% ciepło pochodzące z kogeneracji, lub w co najmniej 50% wykorzystuje się połączenie takiej energii i ciepła.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pomoc na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy (art. 46 GBER)

1. System ciepłowniczy wykorzystujący energię geotermalną: system ciepłowniczy, który wytwarza ciepło poprzez wykorzystanie energii geotermalnej, może być klasyfikowany jako efektywny energetycznie, ponieważ energia geotermalna jest źródłem odnawialnym. Jeśli co najmniej 50% energii wykorzystywanej w systemie pochodzi z geotermii, system ten spełnia jedno z kryteriów efektywności energetycznej.
2. Sieć dystrybucyjna wykorzystująca ciepło odpadowe z procesów przemysłowych: sieć ciepłownicza zasilana w 50% lub więcej ciepłem odpadowym, które jest efektem ubocznym procesów przemysłowych. Wykorzystanie tego ciepła do ogrzewania budynków produkcyjnych lub biurowych minimalizuje straty energii i przyczynia się do poprawy efektywności energetycznej.
3. System chłodniczy zasilany z wysokosprawnej kogeneracji: instalacja chłodnicza korzystająca z ciepła wytworzonego w procesie wysokosprawnej kogeneracji, w której co najmniej 75% energii pochodzi z tego procesu.

Pomoc na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy (art. 46 GBER)

Maksymalna intensywność pomocy wynosi 30% kk.

Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o:

- 20 pp. w przypadku małych przedsiębiorców;
- 10 pp. w przypadku średnich przedsiębiorców.

Maksymalną intensywność pomocy podwyższa się o 15 pp. w przypadku inwestycji wykorzystujących wyłącznie odnawialne źródła energii, ciepło odpadowe lub ich połączenie, w tym zieloną kogenerację.

Alternatywnie intensywność pomocy można podnieść do 100% luki w finansowaniu.

Luka w finansowaniu to różnica między przychodami i kosztami gospodarczymi (w tym inwestycyjnymi i operacyjnymi) projektu objętego pomocą a przychodami i kosztami alternatywnego projektu, który beneficjent pomocy zrealizowałby w razie braku pomocy.

.

Usługi w ogólnym interesie gospodarczym

RAMY PRAWNE

1. Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym,
2. Komunikat Komisji Europejskiej – Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych z dnia 11 stycznia 2012 r.,
3. Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70.

Usługi w ogólnym interesie gospodarczym

UOIG pomoc de minimis

1. Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2832 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym.
2. Pułap wynosi 750.000 EUR w okresie trzech lat.
3. Pomoc de minimis nie powinna być łączona z żadnym rodzajem rekompensaty za wykonywanie tej samej usługi niezależnie od tego, czy rekompensata stanowi pomoc publiczną.
4. Odstępstwem jest przypadek, gdy przyznana wcześniej rekompensata w jest pomocą de minimis przyznaną na podstawie innych rozporządzeń i spełnione zostaną warunki kumulacji pomocy de minimis.

Usługi w ogólnym interesie gospodarczym kryteria ALTMARK

- Przedsiębiorstwo powinno być zobowiązane do świadczenia usług publicznych i zobowiązania te powinny być jasno określone.
- Parametry, na których podstawie obliczona jest rekompensata, muszą być wcześniej ustalone w obiektywny i przejrzysty sposób; rekompensata strat poniesionych przez przedsiębiorstwo bez uprzedniego ustalenia jej parametrów, stanowi pomoc publiczną.
- Rekompensata nie może przekraczać kwoty niezbędnej do pokrycia całości lub części kosztów poniesionych w celu wykonania zobowiązań do świadczenia usług publicznych, z uwzględnieniem przychodów oraz rozsądnego zysku.
- Jeżeli wybór przedsiębiorstwa, któremu ma zostać powierzone wykonywanie zobowiązań do świadczenia usług publicznych, nie został przypadkowo dokonany w ramach procedury udzielania zamówień publicznych, poziom rekompensaty powinien zostać ustalony na podstawie analizy kosztów, jakie przeciętne przedsiębiorstwo, prawidłowo zarządzane i odpowiednio wyposażone poniosłoby na wykonanie usługi, przy uwzględnieniu przychodów oraz rozsądnego zysku.

Usługi w ogólnym interesie gospodarczym WARUNKI

- Organ publiczny dysponuje swobodą przy definiowaniu UOIG.
- Kompetencje Komisji w tym zakresie są ograniczone do sprawdzania, czy organ publiczny nie popełnił oczywistego błędu przy definiowaniu określonej usługi jako UOIG.
- Powierzenie *określonego zadania z zakresu usług publicznych* oznacza świadczenie usług, których dane przedsiębiorstwo, ze względu na swój własny interes gospodarczy, nie podjęłoby się lub nie podjęłoby się w tym samym zakresie lub na tych samych warunkach.
- Nie należy wiązać zobowiązań do świadczenia określonych usług publicznych z działalnością, która już jest lub może być wykonywana skutecznie i na warunkach takich jak cena, obiektywne cechy jakościowe, ciągłość i dostęp do danej usługi, zgodnych z interesem publicznym zdefiniowanym przez państwo, przez przedsiębiorstwa działające na zwykłych warunkach rynkowych.
- Usługi, które mają zostać zaklasyfikowane jako UOIG, muszą służyć obywatelom lub leżeć w interesie całego społeczeństwa.

Usługi w ogólnym interesie gospodarczym AKT POWIERZENIA

- Zadanie z zakresu usług publicznych musi być powierzone w formie aktu, który w może przyjąć formę instrumentu ustawodawczego lub regulacyjnego albo umowy.
- Akt musi określać co najmniej:
- treść i czas trwania zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych;
- przedsiębiorstwo i w stosownych przypadkach odnośne terytorium;
- charakter wszelkich praw wyłącznych lub specjalnych przyznanych przedsiębiorstwu przez odnośny organ;
- parametry służące do obliczania, kontrolowania i przeglądu kwot rekompensaty, oraz
- ustalenia dotyczące unikania nadwyżki rekompensaty i jej zwrotu.

Usługi w ogólnym interesie gospodarczym REKOMPENSATA

- Parametry służące jako podstawa do obliczenia rekompensaty muszą być określone z wyprzedzeniem w sposób obiektywny i przejrzysty (konieczność ustalenia parametrów nie oznacza, że rekompensata musi być obliczona na podstawie specjalnego wzoru, wystarczającym jest wskazanie mechanizmu jej obliczania, np. określona cena za dzień, za posiłek, za pasażera czy za liczbę użytkowników).
- Jeżeli rekompensata obejmuje wszystkie pozycje kosztów usługodawcy, należy określić, w jaki sposób koszty te będą ustalane i obliczane. Uwzględniane mogą być tylko koszty bezpośrednio związane ze świadczeniem UOIG. Należy odliczyć wszelkie przychody, jakie przedsiębiorstwo uzyskuje ze świadczenia odnośnej UOIG.
- Jeśli w ramach rekompensaty oferuje się rozsądny zysk, w akcie powierzenia należy również określić kryteria obliczania tego zysku.
- Jeśli UOIG powierzono w wyniku procedury przetargowej, metoda obliczania rekompensaty musi być uwzględniona w dokumentacji i dostępna dla każdego potencjalnego uczestnika tego postępowania.

Usługi w ogólnym interesie gospodarczym REKOMPENSATA

- Rekompensata nie może być wyższa niż kwota niezbędna do pokrycia wszystkich lub części kosztów poniesionych przy wywiązywaniu się ze zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, z uwzględnieniem uzyskiwanych przy tym wpływów i rozsądnego zysku.
- Rozsądny zysk należy rozumieć jako stopę zwrotu z kapitału, której zażądałoby typowe przedsiębiorstwo rozważające, czy podjąć się wykonywania danej usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym w całym okresie powierzenia realizacji usługi, przy uwzględnieniu poziomu ryzyka.
- W przypadku udzielania pomocy w oparciu o Decyzję Komisji, rozsądny zysk to stopa SWAP + 100 pb.

Najczęstsze błędy i konsekwencje ich popełnienia

- Ocena działalności gospodarczej przez pryzmat statusu na gruncie prawa krajowego
- Przypisywanie wszystkich prowadzonych działań jako prerogatywy władzy państwowej
- Ocena inwestycji w oderwaniu od fazy eksploatacyjnej
- Brak przychodów = brak działalności gospodarczej
- Niezrozumienie przesłanek PP
- Błędne określenie statusu przedsiębiorcy
- Naruszenie „efektu zachęty”

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Studium przypadku – analiza rzeczywistych projektów

1. Termomodernizacja budynków będących zasobami wspólnoty mieszkaniowej. W budynku mieszkalnym na parterze część pomieszczeń przeznaczona jest na działalność usługową.
2. Termomodernizacja budynków mieszkalnych będących zasobami spółdzielni mieszkaniowej. Brak działalności usługowej w budynkach objętych projektem.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Studium przypadku – analiza rzeczywistych projektów

3. Instalacja fotowoltaiki na budynku UG. Instalacja na potrzeby własne. W budynku urzędu funkcjonuje Poczta Polska.
4. Budowa spalarni odpadów medycznych, której właścicielem jest SPZOZ.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Agenda webinaru

Blok III: Zgodność projektów z przepisami o pomocy publicznej

- Jak zapewnić zgodność projektu z zasadami pomocy publicznej
- Rola instytucji pośredniczących i kontrolnych
- Audyty i kontrole – na co zwracają uwagę eksperci
- Narzędzia wspierające beneficjentów w zakresie zgodności (wytyczne, interpretacje, systemy informatyczne)
- Przykłady dobrych praktyk w stosowaniu zasad pomocy publicznej

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Jak zapewnić zgodność projektu z zasadami pomocy publicznej

- ✓ Prawidłowa analiza wszystkich przesłanek PP
- ✓ Dokonanie analizy zarówno w fazie inwestycyjnej jak i w fazie eksploatacyjnej
- ✓ Wybór odpowiedniego schematu PP
- ✓ Zapewnienie zgodności z zastosowanym schematem w okresie kontroli pomocy
- ✓ Zachowanie rozdzielności rachunkowej celem wyeliminowania finansowania skróśnego
- ✓ Przechowywanie wymaganych dokumentów
- ✓ Konieczność monitorowania pułapu otrzymanej pomocy de minimis

Rola instytucji pośredniczących i kontrolnych

- Rola Komisji Europejskiej
- Rola Krajowej Administracji Skarbowej
- Rola instytucji udzielających wsparcia
- Rola Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta – Departament Monitorowania Pomocy Publicznej

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

POMOC NIELEGALNA

- Może wystąpić w przypadku, gdy pierwotne założenia projektu nie przewidywały występowania pomocy publicznej, a wystąpiła ona wskutek zmian założeń projektu.
- Może być przedmiotem postępowania wyjaśniającego, a następnie formalnej procedury dochodzenia, prowadzonej przez Komisję z własnej inicjatywy lub wskutek skargi złożonej przez zainteresowaną stronę.
- Wprowadzenie do projektu zmian skutkujących wystąpieniem pomocy publicznej może także rodzić konsekwencje, takie jak pozbawienie beneficjenta wsparcia lub rozwiązanie umowy o dofinansowanie, jeśli wystąpienie nieuprawnionej pomocy zostanie zidentyfikowane w ramach prowadzonych kontroli lub audytów.
- Konsekwencją otrzymania pomocy niezgodnej z prawem może być decyzja Komisji nakazująca windykację pomocy, która obejmuje odsetki naliczone według właściwej stopy ustalonej przez Komisję.

Pomoc niezgodna z przeznaczeniem

- Oznacza pomoc publiczną wykorzystaną przez beneficjenta z naruszeniem zasad określonego przeznaczenia pomocy publicznej.
- Uprawnienia Komisji są tożsame, jak w przypadku pomocy niezgodnej z prawem.
- Minimalizacją ryzyka wystąpienia pomocy świadczonej niezgodnie z przeznaczeniem jest właściwa ocena planowanych działań na etapie tworzenia wniosku o dofinansowanie projektu: w przypadku wątpliwości dotyczących wystąpienia pomocy, bezpieczniejszym rozwiązaniem jest przyjęcie w założenia, że dofinansowanie projektu będzie stanowić pomoc publiczną.
- Uniknie się wtedy ryzyka, że pomoc publiczna zostanie zidentyfikowana po realizacji działań projektowych, co może skutkować uznaniem jej za pomoc niezgodną z prawem lub niezgodną z przeznaczeniem.

Audyty i kontrole – na co zwracają uwagę eksperci

- A. Prawidłowość wykonania testu pomocy publicznej
- B. Wybór właściwego schematu pomocy publicznej
- C. W przypadku projektów składających się z więcej niż jednego zadania inwestycyjnego czy dokonano odrębnej analizy dla każdego z zadań.
- D. Prawidłowość wypełnienia niezbędnych formularzy.
- E. Przestrzeganie maksymalnego pułapu pomocy de minimis.
- F. Przestrzeganie maksymalnej intensywności pomocy.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Narzędzia wspierające beneficjentów w zakresie zgodności (wytyczne, interpretacje, systemy informatyczne)

1. W ocenie przesłanek pomocy publicznej dla określonych sektorów pomocne są siatki dostępne na stronie KE (link: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/notion-aid_en);
2. Platforma STATE AID WIKI – zbiór odpowiedzi KE w zakresie wątpliwości dotyczących PP
3. Aplikacja SUDOP – bezpłatna platforma, dzięki której możliwa jest weryfikacja otrzymanej pomocy
4. Strona Trybunału Sprawiedliwości – wyszukiwarka orzeczeń w zakresie PP
5. EUR-LEX – baza rozporządzeń instytucji unijnych

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Autor prezentacji
Ewelina Bartkowska

Fundusze Europejskie

Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych
ul. Kolejowa 5/7, 01-217 Warszawa

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych